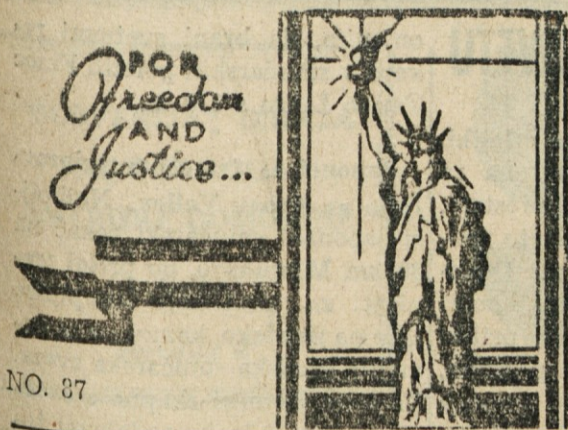

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, MAY 4, 1959

STEV. LVIII.—VOL. LVIII.

Afriški repub. Gvineji smo se tudi zamerili!

Orožje je iskala najprej v Washingtonu, ko pa ni bilo takoj odgovora, ga je naročila v Pragi.

BOKE Gvin. — Boke je mala vas v Gvineji tam sedaj zboruje predsednik Gvineje Toure in predsednik Gane Nkrumah in premišljujejo kako bi spravili vse afriške države pod eno klobuk. Obema novorejenima republikama na zapadni afriški obali je bila in je naša administracija vedno naklonjena, to novim afriškim politikom je njihova neodvisnost stopila v glavo in mislijo, da se mora vrtniti vsa mednarodna politika ravno okoli njihovih republik.

Tako je gvinejski Toure porabil sestaneke s Nkrumahom, da je udaril po Ameriki češ da mu ni hotela dati orožja za njegovo armado in da ga je zaradi tega moral iskati na Češkem. Stvar je pa malo drugačna.

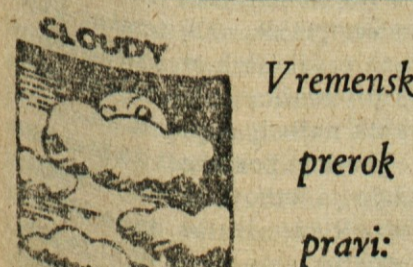
Ko se je Toure sprijel z Francijo mu je Pariz povedal, da bo francoska posadka zapustila Gvinejo takoj po glasovanju in odnesla seboj tudi orožje, Toure naj pa skrbi za red in mir v novi republiki kot ve in zna. Gvineja tiste dni še ni bila priznana država. Zato je Toure hitro letel k predsedniku sosednje liberijske republike in ga naprosil naj dostavi Eisenhowerju prošnjo za 2.000 pušk, kajti vsa gvinejska armada ne šteje več kot 2.000 mož. Prošnja sama je bila premalen kos, da bi se predsednik Eisenhower kar prvi dan osebno brigal zanjo. Odgovor iz Washingtona ni prišel v Gvinejo z obratno pošto, Toure se je razjezil in naročil orožje v Pragi, našo prestolico pa ima v želodcu. Vsega tega pa ne bi bilo, ako ne bi bil Toure pravi komunistični sopotnik.

Amerika bo začela jeseni zopet preskušati atomsko strelivo?

WASHINGTON, D. C. — Kot je znano, smo prostovoljno prestali lani preskušati atomsko strelivo za eno leto. To leto poteka 30. oktobra. Ako do takrat ne pride v Ženevi do nobenega sporazuma o omejitvi in kontroli preskušanja, namerava naša narodna obramba nadaljevati s preskušanjem. Naši strokovnjaki bi posebno radi preskusili nekaj rakete, ki lovijo in uničujejo rakete, vrhu tega tudi nekaj atomske municije malega kalibra.

Da ne bi naši poskusi okuževali zraka, jih nameravajo napraviti najmanj 100 milj visoko v vsemirju. Nekaj streliva bodo pa preskusili globoko pod zemeljsko površino.

Ves načrt pomeni istočasno tudi pritisk na komuniste, naj se vendarle pobotajo na ženevski konferenci o kontroli preskušanja atomske sile.

Delno oblačno, temperatura 75. Na noč možnost dežja.

Novi grobovi

Michael Yurkovich
V petek večer je preminul v Forest Hill Clinic zadet od srčne kapi Michael Yurkovich s 436 E. 152 St. v starosti 70 let. Rojen je bil v Dobravniku na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Do pred 4 leti je delal pri N.Y.C.R.R., sedaj je bil v pokoj. Zapuščala soprogo Helen, roj. Gozdanovich, hčere Mrs. Mary Dragas, Mrs. Caroline Tiedman v Sturgesville, O., in Mrs. Emellie Kolka, v stari domovini eno sestro, tukaj tudi 10 vnukov. Pogreb bo jutri popoldne ob 2 uri iz Mary A. Svetek pogreb. Zavoda na 478 E. 152 St. pa na Lakeview pokopališče.

Anton Sodnikar
V petek zvečer je nagloma umrl Anton Sodnikar s 5430 Stanard Ave. Star je bil 63 let, rojen v Belici, p. Pohoradec, od koder je prišel leta 1925 v Windsor v Kanadi, leta 1948 pa se preselil v Cleveland. Delal je pri Robic Construction Co. Tukaj zapuščala ženo Rose, roj. Smole, v Bridgeport, O., ima brata Johna, v starem kraju polbrata Jakoba Belec in polsestro Marijo Zibelnik. Pogreb bo jutri zjutraj ob 9:30 iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na pokopališče Kalvarija.

Peter Dugan
Včeraj zjutraj je po dolgi bolezni umrl doma na 999 E. 76 St. Peter Dugan (Dujan), star 83 let, rojen v Jugoslaviji, od koder je prišel pred 55 leti. Več let je delal pri White Motor Co., sedaj je bil 15 let v pokoj. Njegova žena Helena je umrla leta 1949. Tukaj zapuščala hčer Rose Brodnick in sina Johna, tri vnuke in 9 pravnukov. Bil je član Društva sv. Jozefa št. 99 HBZ. Pogreb bo v sredo zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Paula na 40 St., nato na pokopališče Kalvarija. Čas pogreba še ne bil določen.

Milovan Karapandzie
Včeraj je umrl v St. John's bolnišnici štiri leta stari Milovan Karapandzie z 7104 Lawn Ave. Pogreb bo jutri popoldne iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St.

Leonard J. Bennett
Po dolgi bolezni je preminul v Doctors bolnišnici 58 let stari Leonard J. Bennett z 849 E. 93 St., rojen v Clevelandu in samski. Do februarja letos je bil zaposlen kot blagajnik v Ohio Liquor Store na E. 135 St. Njegovi starši so mrtvi, zapustil pa je dve sestri, s. Mary Leonard, C.S.J. v New Bern, N. C. in Helen Bennett. Pogreb bo v iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Filipa Nerija v sredo.

Mednarodni ženski svet zboruje na Dunaju

DUNAJ, Avst. — Ta teden zboruje na Dunaju Mednarodni ženski svet. Udeležujejo se ga zastopnice 37 držav; upajo da bodo lahko sprejele v svet tudi zastopnice iz držav Haiti, Gana in Singapur.

Dnevni red konference je zelo obširen, kajti govora bo dosti tudi o mednarodni politiki, atomskih bombah, raketah, vsemirju, svetovnem gospodarstvu, socialni politiki in — ženski ravnopravnosti.

Ameriška delegacija bo štela deset članic, ki so pripravile že par resolucij o vsemirju, atomski sili itd. Konferenca bo trajala okoli 10 dni — morda pa tudi več.

Stari predsodki proti katoličanom izginjajo

Gallup je ugotovil, da so predsodki proti katoličanom, ki so pred leti oteževali tem uspehe v javnem življenju, začeli giniti.

PRINCETON, N. J. — Pripadnost javnega delavca Katoliški cerkvi ni več tako važna kot je bila pred dvemi desetletji, vendar bi še vedno utegnila sen. Johnu Kennedyju povzročiti težave, če bi bil imenovan za predsedniškega kandidata. Te težave bi bile vsekakor dosti manjše od onih, ki so povzročile poraz guv. Al Smithu 1. 1928. Katoliški demokratski predsedniški kandidat bi odvezal pa tudi precejšen del katoliških glasov republikancem, trdi Gallup.

Gallup je povprašal preko 9.000 volivcev po vsej deželi, vseh veroizpovedi in vseh stanov, če bi volili za sposobnega kandidata, ki bi ga stranka imenovala, četudi bi bil katoličan. Velika večina povprašanih je izjavila, da vprašanje vere v tem slučaju za nje ne bi igralo nobene vloge. Zanimivo je, da je odpor proti katoliškemu kandidatu med starejšo generacijo še enkrat močnejši kot med mlajšo.

Osler hoj za avstrijsko gospodarsko neodvisnost

DUNAJ, Avst. — Avstrija je sicer politično nevtralizirana država, toda njeno gospodarstvo je premalo, da bi moglo ohraniti neodvisnost. Avstrijska vlada se hoče izogniti raznim nevarnostim, ki pretijo vsakemu malemu gospodarstvu, na ta način, da se opira na več strani, trenutno na Švico, Anglijo in Ameriko. Pri tem ima vedne težave z nemškim kapitalom.

Gospodarska moč zapadne Nemčije je postala že tako velika, da misli, da lahko spravi v svoje mreže avstrijsko gospodarsko področje. Zadnjih par let nemški kapital nakupuje, kadar le more, avstrijska podjetja tako očitno, da s tem ni zadovoljna niti avstrijska vlada, ki pa nima dosti denarja, da bi se uprla nemški ekspanziji. Sedaj je nemški kapital zgubil naenkrat veselje do investiranja v Avstriji. Razlog je sivojevrsten: Iz Moskve je prišel opomin v Bonn, da naj Adenauerjeva vlada pazi, kaj delajo njeni kapitalisti. Stara je namreč resnica, da je invaziji nemškega kapitala v Avstrijo sledila preje ali pozneje politična invazija.

Nemška vlada naj torej pazi, kaj dela nemški kapital, da ne bo prišla naenkrat v neprijeten položaj, kajti avstrijska nevtralnost je med drugim garantirana od Moskve. Nemška vlada je opomin razumela, in nemški kapital tudi.

Švedska mladina noče proste sobote!

STOCKHOLM, Šved. — Švedske šolske oblasti so povabile 328.000 dijakov iz srednjih šol in višjih razredov ljudskih šol na volitve, ki naj bi povedale, ali bi švedska mladina imela rada prosto soboto.

Več kot 72% "volivcev" se je izrazilo proti prosti soboti. Kar je šolske oblasti presenetilo, je visok odstotek, ki noče proste sobote.

Po konferenci zapadnih zun. ministrov v Parizu

PARIZ, Fr. — Za francosko politično javnost je bila zadnja konferenca zunanjih ministrov prava senzacija. Zunanji ministri so se sestali samo trikrat in po malem številu sej prekosili celo komunistične zunanje ministre v Varšavi, ki so imeli 4 seje. Temu primerno kratka je tudi uradna izjava o konferenci. Pove samo, da so ministri odobrili to, kar so diplomati prej sklenili na pripravljenih sejah v Londonu, da so pripravljene na razgovore z Gromikom in da glede Berlina ne bodo ničesar popuščali. Rekli so tudi, da bodo o svojih zaključkih debatirali z NATO svetom. Vsi sklepi na konferenci so bili napravljeni soglasno.

Privatno so utemeljevali kratko izjavo s potrebo, da morajo držati vse pogovore v veliki tajni, da ne bi o njih zvedeli Rusi. Niso pa mogli zatajiti, da med angleškim stališčem, ki se nagiblje k popuščanju, in stališčem Francije in Nemčije niso mogli postaviti nobenega mostu. Zato tudi ne vedo, kaj bi napravili, ako bi Gromiko odbili kar po vrsti vse njihove predloge in hotel vsiliti svoj dnevi red.

Nixon in Humphrey bosta šla istočasno v Moskvo

WASHINGTON, D. C. — Podpredsednik Nixon gre v juliju v Moskvo, da tam odpre ameriško razstavo v parku Sokolniki. Porabil bo to priložnost, da se predstavi sovjetskemu narodu in naravno tudi malo poagita zase, ker misli prihodnje leto kandidirati za predsednika, ako ga bo izbrala republikanska konvencija za ta posel.

Oglasil se je tudi senator Humphrey, ki bi tudi rad postal kandidat za predsednika na demokratski strani, in povedal, da ima dogovorjen s tovarišem Hruščevim nov sestanek, ki naj bi se vršil istočasno kot obisk podpredsednika Nixona. Da Humphrey vama izrabiti pogovore s Hruščevim v agitacijske svrhe, to je že dokazal zadnjič, ko se je z njim 8 ur pogovarjal v Kremliju.

Naša administracija je prišla tako v neprijeten položaj, kajti na kaprice tovariša Hruščeva se človek ne more zanesti. Lahko bi pogovore s Nixonom in Humphreyem zasukal tako, da bi časopise poročalo več o senatorju kot o podpredsedniku. Zato skušajo stvari urediti za kulisami tako, da bo Nixon vendarle deležen večje pozornosti kot Humphrey.

Senator Humphrey bo baje obiskal tudi satelitske prestolice. Če hoče na vsak način doseči, da bo vsak dan kaj napisano o njem v našem domačem tisku.

Luna naj bi imela v svoji sredini lavo?

WASHINGTON, D. C. — Nolelov nagradenec dr. Urey je na seji Narodne akademije za znanost postavil teorijo, da luna ni mrtva zvezda, kot so do sedaj mislili, ampak da njeno središče obstoji iz lave. Je torej v bistvu taka kot zemlja, toda samo v geološkem pogledu. Teorijo dr. Ureya je podprlo tudi nekaj drugih učenjakov, ki trdijo, da so diognali, da ima luna ne samo mrtve, ampak tudi žive vulkane. Tako je ruski učenjak dr. Kozirjov opazoval, kako je vulkanski krater na luni bruhal iz sebe velikanske množine plinov.

GVATEMALA SE ČAKA NA MOREBITNI "VPAD"!

Ko so prišli iz Paname vesti, da se utegnejo kubanski vojaški najemniki, namenjeni v Panamo, izkrcati v Gvatemali, je vlada takoj odredila vse potrebno, da se nove goste "dostojno" sprejme. — Vojaštvo je pripravljeno za vsak slučaj, letala nadzirajo obalne predele. — V Panami mir.

GVATEMALA, Gv. — Obrambno tajništvo je objavilo, da so bile nekatere vojaške enote pozvane v pripravljenost za slučaj, če bi se res kubanski najemniki, ki so hoteli iti voditi revolucijo v Panamo, hoteli izkrcati na gvatemalskih tleh, ki so bilo sporočeno iz Paname. Vlada je javnost zagotavljala, da je za dostojen sprejem kubanskih gostov v zadostni meri preskrbljeno.

Gvatemalsko poslanstvo v Panami je bilo preteklo sredo opozorjeno od vlade predsednika De la Guardia, da se utegnejo Kubanci, ki so na poti v Panamo, izkrcati na gvatemalskih tleh. Panamska vlada naj bi bilo dobila sporočilo, da se je okoli 400 kubanskih revolucionarjev na morju prekrvalo na neko manjšo ladjo z imenom "Magdalena" ali "Burma", ki da jih bo popeljala proti Gvatemali.

Vlada je izjavila, da v invazijo resno dvomi, toda vojska je kljub temu ukrenila vse potrebno, da je motebitni napadalc ne bi našli "nepripravljeni". Zastopnik obrambnega ministrstva je dejal, "da bodo dobili primerno dobrodoščilo, če se izkrcajo".

Uporniki v Panami se predali

PANAMA, Pan. — Okoli 80 kubanskih revolucionarjev, ki so prišli Panama osvoboditi "izpod diktature", se je predalo zastopstvu Organizacije ameriških držav. Njihov vodja je dejal, da njihov poskus ni uspel, ker niso našli pri narodu pravilnega razumevanja in podpore. Kubanci so se začetkom tedna izkrcali in zasedli Nombre de Dios. Grozilo so s pohodom proti prestolnici, ko bi se jim pridružilo še kakih 400 novih vojaških najemnikov s Kube. Vmes je posegla Organizacija ameriških držav, ki je zaprosila za pomoč Združene države. Te so dale na razpolago letala in ladje. Vsaka invazija je bila s tem nemogoča in "uporniki" so se morali predati. Prepeljali so jih v Panamo, kjer so jih spravili v ječo. Sodijo, da jih bodo po zaslišanju izgnali na Kubo.

Castro bi rad 30 bilijonov pomoči za Latinsko Ameriko

BUENOS AIRES, Arg. — Kubanski ministrski predsednik Fidel Castro je prišel iz Združenih držav in Kanade preko Brazilije sem. Govoril je Gozpodarskemu odboru Organizacije ameriških držav. Predložil je nekaj posebni Marshallov načrt za Latinsko Ameriko. Združene države naj bi po Castrovem mnenju tekot prihodnjih deset let podprle države Latinske Amerike s 30 bilijoni dolarjev iz javnih sredstev, če nočejo, da bo tam prišlo do komunističnih ali drugačnih "majnjskih" diktatur.

"Najlažja pomoč za Združene države" naj bi bili enostavni pokloni, je menil Castro. Zastopniki Združenih držav na konferenci niso za Castrove predloge pokazali nobenega navdušenja, nemara ga ne bosta pokazala niti Washington niti ameriška javnost. Po našem mnenju naj bi se prebivalstvo Latinske Amerike najprej

samo zganilo in začelo delati, potem naj šele išče pomoči drugih!

Demokratje so tako bogatejši za nepotrebno blamažo, predsednik pa se lahko še naprej postavi, da Kongres še ni preglašoval nobenega njegovega veta.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Clanice Podružnice št. 32 SZZ so vabljeni jutri zvečer ob osmih na sejo v navadnih prostorih. Po seji zabava v čast materam in praznovanje rojstnih dni.

Klub društev AJC na Recher Ave., ima nocoj ob osmih sejo. Podružnica št. 14 SZZ ima jutri zvečer ob sedmih redno mesečno sejo v AJC na Recher Ave. Po seji zabava!

Zadušnica — V torek ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Rose Trobentar v spomin osme obletnice smrti.

Uspela prireditve — Slovenska šola v Collinwoodu je pripravila in izvedla včeraj 'epo prireditve za matere. Otroci so se postavili zlasti z lepo slovensko izgovorjavo. Podrobno poročilo sledi.

Triglav je nasopil — Pevski zbor Triglav je včeraj podal v Sachsenheim dvorani na Denison Ave. svoj pomladanski koncert pred polno dvorano. Spored je bil izveden v splošno zadovoljstvo občinstva. Podrobnejše poročilo bo objavljeno v četrtek v Kulturnem ozorniku.

Ozenj — Na zahodni strani mesta je prišlo do ognja v Queen's Tavern na 2616 W. 25 St. Škoda znaša okoli \$7.500. Gasilcem se je posrečilo rešiti iz kleti goreče hiše gospodarja Johna Gregorja in njegovo ženo Rose, med tem ko so njuni gosti pobegnili na prosto skozi okna.

Telesna kazen za roparje

DOVER, Del. — Delawarska legislatura je sklenila obvezno tlesno kazen za roparje. Po prvem ropu, jih bo ropar dobil najmanj dvesto po zadnji plati, po drugem že najmanj trideset in tako naprej.

Guverner še ne ve, ali bo zakon podpisal, dasiravno njegova država že ima podoban zakon, ki pa ne predvideva obvezne kazni. Po tem zakonu sodnik lahko obsodi na palice, roparje, tatove, tiste, ki prepeajo svoje žene itd. Sodniki ga zadnja leta niso izvajali.

NAJNOVEJŠE VESTI

RANGOON, Burma. — Sovjetski vojaški ataše polk. Mihail Stryguine se je hotel odpovedati Sovjetski in prositi za politično zaščito v Burmi. Sovjetskim agentom se ga je posrečilo spraviti domov.

BEOGRAD, FLRJ. — Včeraj so odprli 110 milj nove avtomobilske ceste vzdolž Jadrana. Služila naj bi prvenstveno tujskemu prometu.

TALLAHASSEE, Fla. — Nekaj sto dijakov Kolegija za črnce je zahtevalo kazen za štiri belce, ki so v soboto s silo odpeljali 19 let staro črno dijakinjo in jo posilili. Oblast jih je prijel, ko so imeli dekleta še v avtomobilu.

LONDON. — Kljub ugovoru zdravnikov se je Winston Churchill podal na pot v Zdr. države obiskat preds. Eisenhowerja. V Washingtonu bo prišel danes in bo ostal tam tri dni.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

33

No. 87

Mon., May 4, 1959

Za večjo edinost, ne za večjo neslogo!

Zadnje čase se je po dolgih letih dogodilo, da je nekaj dopisnikov vključilo v besedilo svojih sestavkov grožnje za slučaj, če uredništvo ne bi postopalo z njihovimi sestavki po njihovi volji. Kot pri uredništvih vseh svobodnih in neodvisnih časopisov romajo tudi pri nas taki sestavki v — koš. Enaka usoda doleti nujno tudi članke, katerih avtorji zahtevajo dosloven natis besedila, kajti za vsebino časopisa je odgovorno uredništvo, ne pa dopisniki.

Zaradi omejenega prostora in ne morda zaradi pomanjkanja spoštovanja do dopisnikov in njihovih spisov je uredništvo prisiljeno omejiti obseg nenaravnih sestavkov na kvečjemu dve tipkani strani (z drugim presledkom). Ker je vsako krajanje dopisov kočljiva zadeva, zamera pa več kot gotova stvar, zato tudi večina sestavkov preko določene dolžine ne pride v poštev za objavo.

Vse one, ki žele v listu objaviti kak svoj sestavek, opozarjamo ponovno, da je Ameriška Domovina informativni list, ki se trudi, da bi slovenske ljudi v Združenih državah, Kanadi in drugod po svetu povezala v enoto, ne pa povzročala med njimi nove prepire. Zato tudi načelno ne objavlja polemičnih sestavkov, ki bi slogi med nami škodovali, pripravljeni pa je v zgoraj označenem obsegu objaviti mirne in trezno pisane razprave, v kolikor ni v njih nobenih osebnih izpadov in napadov, o vseh vprašanjih, ki zadevajo in zanimajo ameriške Slovence.

Dopisi in sestavki so objavljeni po vrstnem redu, kot prihajajo v uredništvo. To naj upoštevajo zlasti oni, ki so vajeni priteči v zadnjem trenutku s prošnjo, naj bi bilo vendar in "na vsak način" objavljeno še to in to!

A. D.

Tele vrste smo objavili pred nekaj tedni, naj danes damo še nekaj pripomb. pojasnil in — želja.

Iz pism čitateljev in dopisnikov lista vidimo vsesplošno razumevanje za težave, s katerimi se bore uredniki in vodstvo Ameriške Domovine, da bi list čim bolj ohranili v splošno korist slovenskega slovenstva in slovenstva v domovini. Je pa žal še vedno nekaj takih, ki teh naporov ne morejo ali pa ne želijo razumeti in zahtevajo, naj list objavlja tudi sestavke, ki niso v skladu s splošnim smernicami lista. Zato se nam zdi potrebno poudariti ponovno, da je Ameriška Domovina neodvisen slovenski dnevnik, ki obvešča svoje bralce o dogodkih v Ameriki, drugod po svetu in prav posebej še v Sloveniji in Jugoslaviji s stališča demokratičnega katoliškega slovenskega človeka v Združenih državah.

Kot dnevni list z omejenim prostorom je prisiljen sestavke omejit, da omogoči čim večjemu številu možnost objav krajevnih novic, vabil, pa tudi osebnih pogledov na razna pereča sodobna vprašanja ameriškega Slovence.

Nekateri le težko razumejo, da katoliški dnevnik ni verski list, in skušajo vanj spraviti sestavke, ki vanj dejansko ne spadajo. Seveda s tem ni rečeno, da list ne more ali ne mara od časa do časa objaviti tudi kak krajši sestavek s cerkvenega in verskega področja. Dolgi članki izključno verske vsebine pa spadajo vsekakor v izrazite verske časopise.

Nekateri dopisniki se ne morejo ali ne znajo omejiti v svojem dopisu na eno vprašanje, skačejo s predmeta na predmet kot metulj s cveta na cvet, pa tako ne povedo dejansko nič. Drugi ne morejo povedati svojih misli in načrtov, ne da bi se pri tem obregli ob vse mogoče ljudi, ki jim niso posebno pri srcu, privoščijo si šale na račun bližnjega, ki bi jih sami nikdar ne marali požreti.

Prenekaletni ne vedo, da "novice," o katerih razpravljajo za baro ali za gostilniško mizo, v isti obliki ne smejo v list, če noče ta imeti sitnosti s sodnijo. Drugim zopet ni všeč jezik češ, da je preučen, preumeten, ker da nihče tako ne govori. Najrajši bi imeli mešanico slovensčine, ostankov nemščine in angleščine, obogateno tudi s kako italijansko besedo.

Težav je res cela vrsta. Premagati jih je mogoče le z vsesplošnim razumevanjem čitateljev in urednikov lista.

Zavedamo se dobro, da list ni popolen, vemo, da mu veliko manjka. Trudimo se, da bi ga izboljšali, dopolnili, obogatili po vsebini, kar pa vedno ne uspeva. Število rednih sodelavcev je tako majhno, da komaj zmagujejo breme, da morajo hiteči kot delavci ob tekočem traku v tovarnah. Da pri tem marsikaj ni, kar bi želeli, je razumljivo.

Tujejezični listi v tej deželi se bore z velikimi težavami. Ohranjajo se le z veliko poštrevnostjo in naporom sodelavcev in lasnikov. Izdajanje takih časopisov in listov v tej deželi danes gotovo ni dober "biznes," je bolj žrtvovanje iz prepričanja, da je narodu treba ohraniti pisano besedo in sredstvo povezave ter obveščanja v lastnem jeziku, dokler je le mogoče.

Čitatelji lista z vseh delov sveta izražajo listu priznanje in mu žele še dolgo let življenja. Prenekaletni bi radi pomagali in tudi pomagajo, v kolikor morejo, je pa zato še

vedno v Združenih državah in v Kanadi lepo število slovenskih rojakov in rojakinj, ki imajo za vse mogoče, potrebne in nepotrebne stvari dovolj denarja, za slovenski list pa jim je škoda izdati vsak dolar. Če bi se ti zganili in storili svojo dolžnost do slovenstva, bi število naročnikov naglo poskočilo za več sto, nemara celo za nekaj tisoč! To bi dalo listu novega poleta, nove moči in mu podaljšalo življenje za novo desetletje.

Mi sami do teh slovenskih ljudi ne moremo, zato prosimo čitatelje in čitateljice, da stopijo do njih in jih pridobijo za to, da bodo list naročili in postali njegovi redni plačujoči čitatelji.

Slovenski živeji v Združenih državah in Kanadi je še dovolj močan in mu vsaj še desetletje ali celo dve ni treba misliti na smrt! To velja seveda le, če bomo svoje vrste strnili in skušali s skupnimi naporii ohranjati in dopolnjevati to, kar so drugi pred nami ustvarili!

Mnenja in vesti

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Čas gre neizprosno svojo pot naprej. Kam? Naprej gre — izmika se v večnost. Z njim potekajo in iztekajo gotove dobe. Vsaka doba ima svoje potrebe. Danes take — jutri take. Potrebe imajo tudi svoje zahteve. Rešujemo jih vsako po svoje, to je tisto, kar se tiče nas posameznikov. Skupne, širše narodne potrebe rešujemo skupno, potem raznih zastopstev, itd.

Vsaka potreba ima svoj določen čas ali dobo, v kateri nastane in v kateri mora biti rešena. Narediš dolg in se zavežeš ga vrniti v gotovem času. Potrebno je da to narediš, ali pa zapadeš. Čas ne čaka, davi ga lahko v gotovih slučajih nekaj nategneš in podaljšaš. A to le v nekaterih slučajih. So pa slučaj, v katerih se čas ne da podaljšati. Včasih niti za eno samo minuto ne.

Tako je v privatnem življenju in podobno je v političnem življenju raznih skupin, držav in narodov.

Večje in veliko bolj nujne potrebe ima sedanja doba, kakor pa katerikoli doba pred njo v zgodovini narodov. Čas pa poteka neizprosno naprej, med tem, ko ti bolj in bolj pod nogami več ali manj vseh držav in narodov po svetu. Kaj tli? Ne vidite? Ne udarja vam v nos političen smrad. Tli, tli in še kako!

V žerjavico pa piha in na njo naklada svoje eksplozivne komunikacije. To tlenje vžiga gorivo naprej, košček za koščkom zagori, dokler ne bo vžiganje doseglo glavnega kupa eksplozivnega goriva in počilo bo, da bo pretreslo ves svet. To nam grozi, če ne bodo znali narodi rešiti pravočasno in zadovoljivo potreb sedanjega časa. Čas tičkata, kakor ura naprej — potrebe pa kričijo po rešitvi. Čas piše državam, narodom in svetu svoje svarilo na steno. Ali ga vidijo — ga razumejo?

Nekateri ga vidijo in razumejo. Med temi so v prvi vrsti Angleži. Za njimi tudi Francozi in Nemci, posebno pa še manjši države in narodi po Evropi. Vsi ti so več ali manj v kritičnem položaju, iz katerega ne bodo imeli izhoda, če bi nastala tretja svetovna vojna. Vsi bi prišli med dva težka in velika mlinska kamna, katera bi podrobila in zmlela vse.

Kje in kdo sta te dva mlinska kamna? To sta Amerika in Rusija. Dva velikana, z novim atomskim, vodikovim in drugim silnim orožjem. Vsak izmed teh velikih kamnov se vrtil drug proti drugemu. Vmes pa so manjši in mali in iz te vedno ožje in ožje sfere ni izhoda. Če trčita skupaj vsi vedo, da jih bosta kamna pograbila in potegnili seboj — zdrobila in? ...

V preteklostih je bilo drugače. Takrat je bil svet "velik," ker tehnika takrat še ni dala svetla hitrih komunikacij in raznih iznajdb. Danes je svet "majhen" v primeru z nekdanjimi časi — je zdaj kakor ena sama vas.

Takrat nekoč, so Angleži gos-

podarili na svetu. Pred njimi drugi. Govorim le o Angležih. Gospodarili so na vseh morjih in po teh so se približali obrežjem in udarjali tu in tam in strahovali po "svoje" narode po vseh delih sveta. Ta njihova doba je minula. Tehnika, ki je dala narodom nova vozila v zraku, nova orožja, ki segajo na silne daljave, je Angleže osamila in potisnila na njihovo otočje. V zadnjih dveh vojnah če tudi med zmagovalci, so bili Angleži silno tepeni gospodarsko in drugače. Hitler je porušil skoro vsa angleška mesta. Oslabili so in od tedaj naprej se umičejo iz njihovih kolonij. Odsli so iz Indije. Odhajajo počasi iz drugih kolonij, ker dobro slutijo, da se v bodočnosti ne bi mogli braniti v njih. Zdaj je njih glavna skrb, da bi si ohranili streho nad svojim očetjem v Evropi, če bo moč. Če dosežejo le to, bi se rešili, ker Angleži so trgovski navdahnjeni in bi bili vsaj v trgovini in gospodarsko zopet v ospredju. V tem nadkriljujejo druge.

To je en razlog poleg mnogih drugih, čemu Angleži zadnje čase tako zaskrbljeni "šivajo" med Vzhodom in Zapadom in se trudijo, da bi prišlo do neke če že ne trajne, pa vsaj začasne sprave med Ameriko in Rusijo. Čutijo namreč nevarno vrtenje dveh silnih "mlinskih kamnov," ki se bližata z grožnjami bolj in bolj drug proti drugemu — zapadna Evropa pa je vmes. Nad to bi potekala borba in strokovnjaki pravijo, da od osem do dvanaest atomskih bomb bi zmlelo v prah vso Anglijo. To je kar skrbi Angleže. Pa tudi Francoze, Nemce in vse druge.

Mir, mir za vsako ceno! Dokler bo mir, bo že kako. Po atomskih napadih bi pa težko kdo še ostal na stisnjemem prostoru angleškega otočja.

Tako zdaj govorijo Angleži, ko jih nevarnost od strani komunizma straši pred njihovimi lastnimi durmi in pod okni njihove lastne hiše.

Bog ve, če se njihov bivši prvi minister, ki je vodil Anglijo med zadnjo vojno kaj spomni na svojo dokaj neumestno opazko, ko so ga opozorili pri nekih razpravah, da bi bilo potrebno nekaj napraviti glede tedanjega uveljavljenja Titovega komunizma v Jugoslaviji. Pripovedovali so, da je dejal:

"Ali mislite vi po vojni živeti v Jugoslaviji?"

"Ne," je dobil odgovor.

"Jaz tudi ne," je baje odgovoril nazaj.

Kaj ko bi danes kdo to obrnil proti Angležem?

Čas potrjuje rek: "Kar ti daš drugim, to dajo prej ali slej drugi tebi nazaj!"

Čas dokazuje tudi, da tudi "modri in prebrisani" diplomati včasih ne morejo prikriti "svoje ljubezni" do drugih narodov, v tem slučaju slovenske dežele. Ta slučaj je vsakemu pravemu demokratičnemu in svobodoljubnemu Slovanu težko prezreti in pozabiti. ...

Sveta skrb slovenskih mater

(Ob materinskih proslavah slovenske šolske mladine)

Cleveland, O. — Slovenske matere v Ameriki imajo eno veliko skrb več, skrb, kakršne vsaj v takšni obliki slovenske matere v domovini ne poznajo. To skrb slovenskih ameriških mater bi lahko imenovali izseljeniško skrb, ker je skupna vsem izseljeniškim materam.

Naučiti svoje otroke materinskega jezika, slovenske besede, to je tista skrb, ki je naša mati doma ne pozna, ki je pa na tujem med nami tako hudo pereča. Naučiti svojega otroka ne samo toliko, da bo za silo gladko in lepo slovensko govoril — to še nekako gre — marveč naučiti ga, da bo svoj materinji jezik tudi spoštoval, cenil in ljubil, se v njem izpopolnjeval in ga v sebi dalje gojil, ne pa da bi se ga sramoval ali pa da bi ga celo zatajil, to je tisto, kar naše matere v izseljenstvu tako zelo teži. Žal, da ostaja ta skrb naših mater na tujem v tako veliki meri samo na njih, ne pa da bi bila to skrb nas vseh, vseh otrok skupne slovenske matere.

Do šolskih let še nekako gre, potem pa je vedno težje. Prvi tren je zaboden v materino srce, ko mati vidi, kako se začno njeni otroci, najprej ko so sami, nato pa tudi vpricho nje, pogovarjati med seboj v tujem jeziku. Takrat je materi, kakor da je brez vsake moči. Sprva svari in opominja, nato začne prositi, nazadnje pa obupa. Trn se je že zarasel in ga nihče več ne bo izdrl iz njenega srca. — Res pa je tudi, da sem videl tudi nekaj mater med nami, ki so bile in ki so očitno ponosne na to, da so v svojih otrocih ohranile v vsej polnosti ljubezen in spoštovanje do svojega rodnega jezika. Sicer ni veliko takšnih primerov, so pa le, kar potrjuje, da je smoter vendarle dosegljiv.

Tisti, ki med nami na tujem najbolje razume skrb mater za ohranitev v svoji krvi svete ljubezni do rodnega jezika, je sobotno in nedeljsko slovensko šolstvo po nekaterih naših močnejših naselbinah. To naše šolstvo je sicer zelo zelo skromno, toda tudi takšno kot je, v dokajšnji meri lajša to skrb naših mater. Prav zato pa ima po drugi strani to šolstvo svojega najboljšega prijatelja in podpornika v dobrih slovenskih družinah na splošno, posebej pa še v naših materah. V tem pa tiči tudi tista skrivnost med nami, da za slovenske šolske prireditve ni potreba kake posebne propagande. Starši vedo: to je naše, to je nam potrebno; pomagajmo, podprimo, kolikor moremo!

Včeraj v nedeljo smo se zbrali slovenski ljudje v Collinwoodu na materinski proslavi tamkajšnje Slovenske šole. Uspeh je bil zelo lep. Prihodnjo nedeljo pa se zberemo spet pri Sv. Vidu. Tudi šentvidska slovenska šolska mladina priredi materinsko proslavo v čast naših največjih dobitnic na zemlji. Materinske proslave na tujem pa ima zraven tega še to posebno lastnost, da to zlasti tudi še praznik uveljavljenja Titovega komunizma v Jugoslaviji. Pripovedovali so, da je dejal:

"Ali mislite vi po vojni živeti v Jugoslaviji?"

"Ne," je dobil odgovor.

"Jaz tudi ne," je baje odgovoril nazaj.

Kaj ko bi danes kdo to obrnil proti Angležem?

Romanje k "Mariji Pomagaj" v Torontu

Cleveland, O. — Letošnje slovensko majniško romanje v Torontu bo ravno za praznik "Marije Pomagaj." Matere in Kraljice Slovencev. Praznik "Marije Pomagaj" je Sv. stolica uzakonila za ljubljansko škofijo in praznik določila na 24. maj. Marija Pomagaj je zaščitnica slovenske cerkve in fare v Torontu, ki jo vodijo lazaristi.

PO ŠPORTNEM SVETU

Krasni uspehi v lahki atletiki.

Komaj se je odprla sezona za lahkootletski šport na prostem, že nam je prinesla nešteto senzacij. V Santa Barbara (Kalifornija) je ameriški atlet, komaj 19 letni Dallas Long o priliki prvega tekmovanja na prostem, izenačil svetovni rekord svojega najhujšega konkurenta Parry O'Briena, z metom krogle 19.25 m. Ta uspeh je bil višek vsega tekmovanja, pri katerem se je prvičkrat v zgodovini lahkootletskega športa zgodilo, da so pri istem tekmovanju kar štiri je atleti vrgli kroglo več kot 18.28 m.

O'Brien, ki je otvoril borbo "velikih štirih," je zasedel samo tretje mesto z metom 18.90 m. Rezultati najboljših četvorice izgledajo takole: Dalias Long 19.25 m in 18.73 m; Bill Nieder 19.12 m in 18.92 m; Parry O'Brien 18.90 m in 18.87 m; Dave Davis 18.36 m in 18.23 m.

Met diska je tudi poskrbel za svojo senzacijo. Rink Babka ga je zalučal 57.96 m daleč, kar je največji uspeh na celem svetu v letošnjem letu, in tretja največja daljava, ki je bila kdajkoli registrirana. Končno bi še omenil, da je pri tem mitingu tekmovalo 1500 atletov pred 8,000 gledalci.

Pri letošnjih smučarskih poletih — 128 m. Pri letošnjih smučarskih poletih v Mitterndorfu je dosegel najdaljši skok Recknagel (Vzhod. Nemčija) s 128 m, vendar je bil prvi Norvežan Yggeseth, ki je plaval 127 m daleč in je imel lepše skoke. Izmed šestih skokov, ki jih je zmagovalec absolviraj, je bil najkrajši 112 m. Izmed 36 skokov, ki jih je izvedel prvih šest tekmovalcev, je bil samo eden pod 100 m (96 m). Mimogrede naj

Iz Clevelanda bomo poromali v soboto, 23. maja, ob 5:30 zjutraj izpred cerkve v Newburgu, ob 6. uri izpred Baragovega doma (6304 St. Clair Ave.) in ob 6:30 s križišča E. 185. St. in Lakeshore Blvd.

Prijave za romanje sprejemata Jakob Resnik 3547 E. 80. St., Cleveland 5, O. tel. št. VU 3-1696 in Anton Jeglič, 1057 E. 68. St., Cleveland 3, O., tel. HE 1-3084.

Nekaj mest v udobnem avtobusu (Air conditioned) je še praznih, zato pohitite prijavami. Vljudno prosimo, da bi vsak, kdor se prijavi, tudi sporočil, ako želi imeti v Torontu stanovanje in hrano, da moreva to pravočasno sporočiti v Torontu, da bodo tam mogli vse pripraviti.

To romanje je za nas Slovence prešlo zadnja leta že kar v navado. K temu je največ pripomogla Marija Pomagaj sama, ki stoluje v cerkvi te lepe slovenske fare v Torontu in pa prisrčna gostoljubnost torontskih rojakov.

Romanje v Torontu je za verne Slovence, kakor je bilo romanje na Brezje v domovini. Tako se bomo mogli Mariji Pomagaj v Torontu zahvaliti za vse milosti in dobrote, ki nam jih je dosedaj izprosila in se priporočiti, da bi nam pomagala in nas varovala tudi v bodoče. Mati in Kraljica naša ima za nas v vseh naših nadlogah in težavah čvrsto srce. Rada nam bo pomagala, če jo bomo zaupno prosili pomoči.

Pohitite s prijavi. Že v naprej opozarjamo vse romarje, naj ne pozabijo osebnih listin (državljanjski papir, legitimacije in podobno) za prestop meje v Kanado in nazaj.

Vožnja v Torontu in nazaj v Cleveland stane \$11. Iz Torontu se bomo odpeljali v nedeljo ob 8 zvečer izpred cerkve Marije Pomagaj, in bomo okoli 5 zjutraj zopet v Clevelandu. S prijavo je treba poslati tudi denar, kajti avtobus morava plačati v naprej.

Anton Jeglič,

omenim, da brani svetovni rekord v smučarskih poletih Finec Tauno Luuro s 139 m.

Japonci se temeljito pripravljajo na Squau Valley. Najboljši japonski smučarski tekač na 30 km Matsuhara, bo prišel trenirati za prihodnje olimpijske igre na Švedsko, kamor ga je povabila švedska smučarska zveza. Tam bo treniral skupno s švedskimi tekači in bo sodeloval tudi pri nekaterih njihovih tekmovanjih. Omenjeni Japonci pride na Švedsko novembra meseca ter bo ostal tam do odhoda v Squau Valley.

Nov svetovni rekord na 4 krat 1 miljo je postavil avstralski kvartet Denins Wilson, Albert Thomas, John Murray in Herb Elliott v Melbourne s časom: 16:25, 6, ki je za 5 sekund boljši od onega, ki ga je lansko leto postavila reprezentanca britsko-nordijskega moštva.

Ameriški nogomet napreduje. Ameriški nogomet, ki se tu imenuje "Soccer," vedno lepše napreduje. To so povzročili predvsem ameriški vojniki-nogometiški, ki služijo v Evropi. Amerikanci hočejo namreč na vseh športnih področjih sodelovati in nočejo zamuditi nobene prilike, ki naj služi napredku njihovih telesnih vaj. Pri olimpijskih igrah v zadnjih letih so imeli priliko občutiti kako nepravilno je, če se zanemarijo kake športne panoge, ki so v programu olimpijskih iger. Sedaj so se že prijavili za tekmovalce v nogometu pri panameriških igrah, ki se prične 15. maja t. l. Tu hočejo namreč pokazati in dokazati, da je treba tudi z ameriškim nogometom (soccer) računati.

Nekaj tednov se nahaja že polno ameriških nogometašev, ki se rekrutirajo iz evropskih čet, v špecijelnih tečajih. Za čas tečajev se posvečajo samo nogometu. Njihove priprave so tudi usmerjene na NATO igre, ki se bodo kmalu pričele, in za katere je podaril belgijski kralj dragocen pokal. Pri prvem srečanju v teh igrah naleti Amerika na Italijo, nato pa igra z Belgijo. Ameriška vojska reprezentanca (20 mož) bo potem v posebnem letalu odpotovala iz Nemčije na panameriške igre, kjer bo zastopala ameriški nogomet.

Komaj so začeli v Ameriki upeljavati takozvani evropski nogomet, že se pojavljajo prvi profesionalni klubi v tej sportni panogi. Prva profi-tima sta se oglasila iz St. Luis-a in Los Angeles-a. Pričakujejo, da se bodo v najkrajšem času tudi v Čikagu in New Yorku osnovali profesionalni nogometni klubi.

Nov svetovni rekord v tekni na 440 jardov je postavila avstralska atletinja Betty Cuthberts s časom 54.3 sek. Dosedanji rekord s časom 55.6 sek so si delile med sabo ona sama, dalje Angležinja Molly Hiscox ter Novozelandska Marija Chamberlain.

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu (ping-pong). Letošnje svetovno prvenstvo v namiznem tenisu, ki je bilo v Dortmundu (Nemčija), je prineslo Japonski zopet zmago v obeh reprezentancah (moška in ženska). Japonska — tako je namreč pokazalo tudi letošnje prvenstvo — je slej ko prej še vedno najmočnejša v namiznem tenisu na celem svetu. Na tem turnirju se je dalje opazilo, da se je krog vrhunskih igralcev po svetu močno dvignil. Presenetila pa ni Rdeča Kitajska kakor so nekateri pričakovali, temveč Vietnam pri moških ter Južna Koreja pri ženskah. Omenjeni deželi sta najbolj napredovali.

Posebno pozornost na tem turnirju je vzbujal komaj 13 letni Braziljec Biriba, ki je 135 cm visok in tehta 38 kg in ki je premagal celo slavnega svetovnega prvaka, Japonca Ogimura.

Ivo Kermaver,

"SLOVENIJA" IZHAJA
KOT PRILOGA
AMERISKE DOMOVINE

Leto IX.

Številka 2

SLOVENIJA

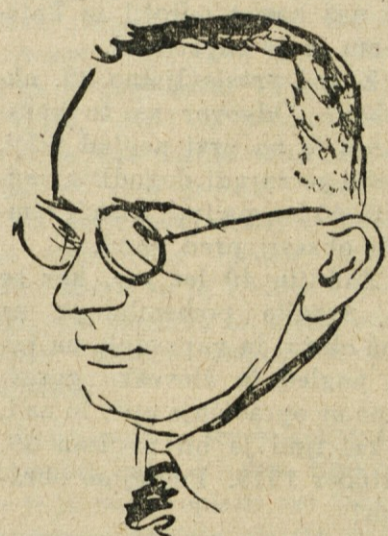
GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

DOPISI ZA
"SLOVENIJO"
NAJ SE POSILJAJO
NA NASLOV:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Jugoslovanska usmerjenost med Slovenci

Predavanje dr. Miha Kreka, predsednika Slov. narodnega odbora, na prosvetnem večeru Srbskega narodnega vseučilišča v Chicagu, Ill., 11. aprila 1959.

DR. MIHA KREK

Dne 11. aprila je dr. Miha Krek govoril v Chicagu, Illinois, na prosvetnem večeru Srbskega ljudskega vseučilišča. Na sporedu je bilo samo Krekovo predavanje, pa je vendar privlačilo toliko udeležencev, da je bilo prostorna dvorana popolnoma zasedena. Prišli so zastopniki skoraj vseh srbskih emigrantskih organizacij s škofom Dionizijem na čelu. Tudi nekaj Hrvatov in Slovencev je bilo med njimi. Večer je začel predsednik Branislav M. Stanišić, ki se je dr. Kreku toplo zahvalil, da se je odzval povabilu odbora in ugotovil, da polna dvorana pričakuje stari znanci in mnogi drugi, ki poznajo njegovo politično in drugo javno delovanje. Burno pozdravljen je nato nastopil dr. Krek. Predavanje je trajalo nad poludru uro, pa so ga vsi napeto pozorno poslušali in mestoma prekinjali z živahnim odobravanjem.

Po predavanju je dr. Krek sprejemal zastopnike in delegacije posameznih organizacij in ostal v prijateljskem razgovoru še pozno v noč. Po soglasnem mnenju je bil to eden najlepših večerov, ki je zlasti pripomogel, da se omilijo nasprotja med skupinami in utre pot k sodelovanju, ki je v mnogih pogledih našega emigrantskega življenja tako nujna.

Zanimivost večera je le še stopnjevala, da je po predavanju bivši predsednik vlade in glavni tajnik Srbske Narodne Obrane dr. Purić, skušal zabrisati globok vtis, ki ga je naredilo predavanje, pa je na poziv iz dvorane moral prenehati s svojimi pripombami.

V naslednjem prinašamo besedilo tega predavanja.

Predstraža slovanstva

Najprej naj se lepo zahvalim odboru, ki me je povabil in mi dal priliko, da se z Vami pomudim v razmišljanju o odnosih nas Slovencev napram ideji jugoslovanstva.

Vsi vemo, da je obnovev teh odnosov postala potrebna in pereča bolj iz negativnih kot pozitivnih razlogov. Strahovite nevihte nesreč: vojske, fashiistične in nacistične okupacije, revolucije, bratomornih bojev, komunistične tiranije, emigracije in tudi posledice naših lastnih večjih in manjših napak pri krmarjenju naših skupnih narodnih poslov, vse to je naredilo nekoliko zastrupljeno ozračje, ki nas duši, nam pogled megli in preprečuje polet.

Zgodovina vseh emigracij pove, da so se morale neprestano boriti proti bolezni prepirljivosti in delitev v skupince, ki uničuje udarnost in onemogoča, da bi celotna emigracija z vso svojo močjo služila dejanskim potrebam svojega naroda. Naša emigracija je izšla iz Jugoslavije med in po drugi svetovni vojni, iz peklenjskih razmer, ki jih je ustvaril po svojem receptu smrtni sovražnik naše narodne svobode in prišla v svobodnem zamejstvu na prilike, dogodke,

na ves razvoj kolikor se nanaša na nas, tako nesrečen, tako težak, tako negativen, da kaj takega nihče ni mogel pričakovati. Nikdar si namreč ne bi mogli misliti, da bodo demokratični politični ideali naleteli na toliko nepremostljivih preprek, ovir in težav. Kolikor dalj to stanje traja, toliko globlje v pozabo padajo tista poglavja naše zgodovine, ki so na njih napisana velika dejanja velikih ljudi med Srbi, Hrvati in Slovenci, ki so v nevarni borbi z imperatorji in njihovimi silami gradili naše narodno, kulturno in politično osvobodjenje. V pozabo gredo veliki naporji za osvobodjenje in zedinjenje vseh Slovanov, ki živijo na jugo-vzhodu Evrope in vse bolj se utrjuje laž, da more in dokler mednarodno stanje to zahteva, mora, le močna roka diktature vladati nad temi "divjimi plemeni," ker sicer ni sile, ki bi jih držala v mirni in redni skupnosti.

To sicer ni resnica. Vendar pa je v naši emigraciji, žal, precej pojavov, ki podpirajo in krepijo ta vtis, napachen vtis o nas. Kar povsod se čuti potreba, da uredimo in očistimo naše pojme in da postavimo osnovne reči naših odnosov napram drug drugemu in skupnosti na prava mesta. Odnos Slovencev napram ostalim Slovanom na našem jugu je samo del tega posla.

Dejstvo je, da je slovenski narod kar od začetka svojega narodnega preporoda istočasno in vzporedno, ko je gradil svojo narodno kulturo in oblikoval svojo narodno individualnost, mislil, čutil in delal kot član večje družine slovanskih narodov. Publicistična in politična borba za naše narodne pravice je vsa prepletena z našimi nastopami za pravice ostalih Slovanov v monarhiji in zlasti za pravice naših bratov na jugu. Kakor smo se stopnjema okrepili in utrdili, tako smo vse močnejše zahtevali povezavo s sosednimi slovanskimi narodi. Očitno je, da je tako orijentacijo Slovencev ukazovalo suho dejstvo, da živimo na skrajnem zapadu kot nekaka predstraža slovanstva, da mejimo z etničnim ozemljem Germanov in Romanov, da smo neposredno videli in doživeli nemško in italijansko renaissance-o, zedinjenje Nemčije in Italije in neposredno občutili silen pomen teh zedinjenj. Dejstvo, da smo morali računati s sosedni, na jugozapadni naši meji z narodom 45 milijonov, na severni z narodom 80 milijonov, nas je gotovo nepristano opominjalo, da ne smemo ostati osamljeni, če hočemo vzdržati in se ohraniti.

Slovenci in Hrvati

Samo na vzhod mejimo z bratskim narodom in naravno so se naše oči vedno obračale v to smer. Naravno je, da smo bili Slovenci s Hrvati že davno, od devetega stoletja, v vednih in tesnih zvezah in sodelovanju. Mislim, da lahko rečem, da smo bili z njimi vedno — če izvažamo nekaj kratkih incidentov

— v najlepših odnosih in da je sodelovanje bilo koristno za oboja naroda. Naše etnične meje s Hrvati so določene že od enajstega stoletja sem, živeli smo v isti monarhiji, pod bistveno istimi sovražnimi režimi in borili smo se vsaj za zelo podobne, če ne prav enake cilje. Nič ni čudno, da so skoro vsi politični in kulturni dogodki pri nas imeli svoje odmeve v Hrvatski, da so pokreti na obeh straneh imeli vzajemne prijatelje in podpornike in da lahko skoro v vsakem obdobju našega, na skupna hrvatsko-slovenska gibanja, organizacije in ustanove. Ni bilo sodelovanje samo v sporadičnih manifestacijah, ampak v praktičnem dnevnem življenju naše kulture, v našem gospodarstvu in v politiki.

Stiki s Srbi

Od Srbov smo bili oddaljeni. Delile so nas državne meje, različne usode in politični tokovi. Živeli smo mi pod bistveno drugačnim okolnostmi in razmerami kot Srbi. Komaj smo kaj vedeli drug o drugem. Vendar zgodnji podatki povedo in pričajo, da so naši kulturni in drugi javni delavci vsaj po 15 tem stoletju spremljali srbsko javno življenje in ga poznali. Naj omenim samo par takih značilnosti. Učitelj Mervinec je v drugi polovici 16. stoletja v Černomlju poučeval cirilico na svoji šoli. Slovenski protestanti, Trubarjevi sodelavci, so tiskali svoje verske knjige tudi deloma v cirilici. Bohorič je v svoji "Slovenici slovenskega jezika" okoli leta 1585 tiskal "Oče naš" v cirilici. Boje za osvobodjenje Belgrada izpod Turčije opeva naša narodna pesem in dokazuje, da se je teh bojev udeleževalo tudi večje število Slovencev. Srbski begunci "uskoki" so se koncem 16. stoletja naselili ob Kolpi in po Gorjancih, a manjše skupine tudi v ptujski okolici, na Murskem polju in v okolici Maribora. Prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik je v letih 1797 in kasnejših pisal o Srbih kot slovanskem, nam sorodnem narodu. V času Napoleonove Ilirije je nastala prva besedna vojna za in proti skupnemu jeziku, ki naj bi bili "ilirski," kakor so hoteli Francozi. Srbi, Hrvati in Slovenci so tedaj skupno nastopili proti tej nameri in uspeli. Vodnik, ki je podčrtal sorodnost jezikov, je vendar trdil, da so razlike tolike, da o skupnem jeziku ne more biti govora. Ugotovljeno je, da je pridni kulturni delavec Jarnik okoli leta 1820 stalno kupoval srbske knjige, časopise in revije in da je

isto priporočal svojim prijateljem. Pomembna in značilna je bila zveza med Kopitarjem in Vukom Karadžićem. Kopitar je odlično poznal srbsko narodno pesem in književnost in bil v stalnih zvezah s srbskimi pisci in šolniki. Leta 1813 se je seznanil z Vukom. Kasneje sta stalno sodelovala. Kopitar je gotovo imel velik vpliv na Vuka in njegovo delo. Kopitar je Vuku, ako že ne dal, vsaj formalne smernice za oblikovanje srbskega književnega jezika. Preko Kopitarja so bili naši drugi pisci, književniki in javni delavci stalno obveščani na srbsko književnost in pojave v njej. Značilno je, da so že tedaj izražali željo, da naj se prepriji, ki so bili le literarni, menjajo čim prej "v korist vseh nas južnih Slovanov."

Med prvim srbskim uporom proti Turkom je Karadžić dobival orožje iz slovenskih krajev: Mute, Trsta, Borovelj, Ptuj in Žužemberka. Njegovu, ki je v letih 1833, 1836 in 1844 potoval preko Slovenije, so sprejemali v slovenskih krajih slovesno in ga častili.

Ilirsko gibanje

Že v letih 1829-31 je bilo v Gradcu slovensko društvo vseučilišnikov "Narodna Vlada." Člani so bili Srbi, Hrvati in Slovenci, ki so se navduševali v tedanjem duhu slovanske romantike. Iz tega društva je izšel Ljudevit Gaj, vodja in organizator ilirskega gibanja. V svojem listu je dne 5. decembra 1835 objavil proglas za zedinjenje vseh južnih Slovanov od Jadranskega do Črnega morja. Ilirizem je bil v glavnem pokret za kulturno in jezikovno zedinjenje. Ilirci so hoteli, da Slovenci sprejmemo srbsko-hrvatski jezik. Najmočnejše osebnosti s Francem Prešernom in Čopom na čelu so to misel najodločneje odklonile. Trdili so, da je za splošno narodno prosveto treba uporabljati živ narodni jezik del narodne kulture in se z njo razvijati. Zumentničen jezik bi bil praktično neuporaben, ker bi ga ljudstvo ne čitalo. Ilirizem je pa kljub temu živel preko 40 let in razvil je močno razpravljanje, ki je osvetlilo vprašanje skupnega jezika z vseh strani in načlenjalo ter spravilo v razmišljanje druga vprašanja, posebno v zadnji dobi, ko je ilirizem postal politični pokret za zedinjenje Slovencev in Hrvatov, ki ga je vodil Stanko Vraz. Ilirizem je gotovo močno podčrtal in preočil mnoge skupne koristi in bistveno okrepil misel jugoslovanske solidarnosti.

"Novice" in Bleiweissova doba

Leta 1843 je dr. Janez Bleiweis dobil dovoljenje, da je mogel izdajati slovenski časopis, ki ga je nazval Novice. Izhajale so štiri desetletja pod njegovim uredništvom in vodstvom. Z njimi je Bleiweis postal najmočnejša naša politična osebnost tiste dobe in v njem je gradil, dopolnjeval in oblikoval slovenski književni jezik. V Novicah je Bleiweis stalno opozarjal na Hrvate in Srbe, priobčeval novice in sporočila iz sosedne Hrvatske, Bosne in Srbije in sam komentiral važnejše pojave med Hrvati in Srbi. Zlasti je pridno poročal o uspehih srbske borbe za osvobodjenje izpod turškega jarma. Priporočal je svojim čitateljem "Serbske Novine," ki so izhajale v Belgradu. Od tedaj začenjamo Slovenci biti stalno in redno informirani o razmerah in spremem-

bah v Srbiji. V Novicah je Malavašić napisal 1844 pesem, ki opeva skupno poreklo Slovencev, Dalmatincev, Serbljanov in trdi, da smo "vsi ene matere."

Če vpoštevamo, da je vse to moralo biti opravljeno v času raznih avstro-habsburških absolutizmov, vidimo in čutimo koliko ljubezni in spretnosti so morali vodilni Slovenci tedaj uporabiti za to panogo politične vzgoje in izobrazbe naroda, koliko važnosti so torej polagali v misel vzajemnosti jugoslovanskih narodov.

Župnik Urban Jarnik je v Celovcu bil tedaj osrednja osebnost slovenskih prosvetnih delavcev. Izdal je "Zber lepih ugovorov za slovensko mladino" v letu 1814. V tej knjižici je objavil tudi devet pripovedk, ki jih je prevedel iz Rajčevega Cvjetnika, ki je izšel leta 1802 v Budimpešti. Anton Smole, prijatelj in sodelavec, Franceta Prešerna, je v letu 1821 potoval in Belgrad, da je nakupil in prinesel v Ljubljano zbirko srbskih knjig. Duhovnik in profesor dr. A. Zupan pa je potoval leta 1820 na Fruško goro in je po vrnitvi objavil v almanahu Kranjske Čebelice vrsto prevodov srbskih narodnih pesmi iz Vukove zbirke in sam je opeval jugoslovansko bratoljublje. Profesor Primić je v Gradcu zbiral slovenske bogoslovce in jih navduševal za slovanstvo, posebej za jugoslovanstvo. Tam so bili Stanko Vraz, veliki naš slavist, Miklošič in bogoslovec Košar, ki so se intenzivno pečali s srbsko literaturo, posebno so brali "Serbski Ljetopis," ki je po letu 1825 izhajal v Budimpešti. Davorin Terstenjak in veroučitelj Muršec sta vodila v Gradcu "Slovensko Društvo" bogoslovcev. Iz tega društva je izšlo lepo število duhovnikov, ki so kot dušni pastirji na štajerskem opravili veliko politično-vzgojnega dela in širili ilirsko-jugoslovansko misel.

Pomlad narodov

Leta 1948 imenujejo "pomlad obdonavskih narodov." Tedaj so narodi monarhije dvigali svoje glasove in oblikovali svoje narodne programe. Vodstvo slovenske politike v Ljubljani je tedaj zahtevalo združenje vseh slovenskih pokrajin v skupno, eno administrativno enotico v okviru monarhije, da bi slovenski narod v njej užival kulturno in politično avtonomijo. Naši mladi na Dunaju in Gradcu, kakor tudi naši kulturni delavci v Celovcu in na Štajerskem pa so šli v svojih sklepih in zahtevah veliko dlje. Naglasili so nujnost zedinjenja vseh jugoslovanskih narodov in ozemelj. Ko so Srbi v Vojvodlini pripravljali v Temišvaru to leto svoje narodno slovesno zborovanje, so koroški Slovenci poslali spomenico, ki pravi: "da ponovimo staro zvezo, ki jo je naredil med nami Bog s skupnim jezikom in skupno krvjo, pa so jo nesrečni časi in zlobni ljudje razrušili... da povemo, da bo v slogi Srbljakov, Hrvatov in Slovencev zopet vsem posijalo solnce stare sreče in nove slave. Kajti kjer bratratu proži roko, tam ni žalosti za domovino in njen rod." Podobno poslanico so poslali tudi štajerski Slovenci in objavljena je bila v Srbskih Novinah v Belgradu dne 30. junija 1948.

Novice v Ljubljani so tedaj bile polne poročil iz Hrvatske in Srbije. Poročale so zlasti o hrvaskih bojih proti Madžarom in o pokolju, ki so ga vprizorili

Madžari nad Srbi 14. julija 1848 v Feldvaru. Ko je tisti čas potoval knez Miloš preko Ljubljane, mu je "Narodna Straža" priredila slovesen pozdravni večer, ki se je razvil v manifestacijo jugoslovanskega bratstva. V Trstu so tedaj osnovali Slavljansko Društvo. Med člani so poleg Slovencev - ustanoviteljev bili tudi Srbi in Hrvati. Društvo je imelo svoj list, ki se je imenoval najprej Slavljanski Rodoljub, kasneje pa Jadranski Slavljani.

Absolutizem in naslednja doba

Po nastopu Bachovega absolutizma v letu 1851 je nastal v monarhiji silovit pritisk pangermanizma. Slovani so odgovorili s krepkejšim povdarkom na panslovansko bratstvo. Javne razprave kakršnihkoli narodno političnih programov so bile nemogoče. Javna debata se je tedaj zagrizla v vprašanje skupnega slovanskega jezika. Čeprav so prišle na dan mnoge neresne misli in trditve, čeprav je bilo mnogo konfuznosti v celi javni debati, vendar je ta sama po sebi budila zanimanje za druge slovanske narode med nami in stalno ponavljala sorodnost jezika in krvi. Predlog naj se uvede skupni slovanski jezik, pa naj to že bo ruski, staroslovenski, ilirski ali srbo-hrvatski jezik, je urednik dr. Bleiweis zavrnil in ugotovil: "Živega jezika ni mogoče nadomestiti z ničemer drugim." Tedaj sta bila edina lista, ki sta še mogla izhajati Novice in Zgodnja Danica. Novice so po gosto prinašale pregledne kulturnih dogodkov v Hrvatski, Bosni in Srbiji, zlasti pa novice iz kulturnega življenja Srbov v monarhiji. Slavist Miklošič je v tistem času objavil: "Monumenta Linguae Slovenicae Veteris Dialecti" in to svoje delo posvetil Miloševemu sinu Mihajlu. Druga njegovo delo "Monumenta Serbicae Specimen Historiam Serbiae, Bosniae" je tudi izšlo v tistem času.

Važna je njegova razprava: Die Serbische Epik. Pisec in urednik Navratil je tedaj objavil več člankov o Lazarju, Milošu Obiliću, o Dositeju in o vladanju kneza Danila. Taki zgledi so potegnili tudi druge mojstre peresa, da so sprejeli in obdelovali motive iz folklorne in zgodovinske južnih Slovanov. Trdina je n. pr., ko je bil profesor na Hrvatskem, prepotoval skoro vso Hrvatsko, nekatere dele ponovno, in objavil v slovenskih listih svoje doživljanje in opažanja med Hrvati in Srbi. Tedaj so namreč slovenski izobraženci zelo iskali zaposlitev v Hrvatski, ker so v avstrijski polovici mogli dobiti službe le v trdo nemških krajih ali pa v Galiciji.

Ko je minil Bachov absolutizem, je idealni slovenski književnik Anton Janežič v Celovcu začel izdajati literarno revijo Slovenski Glasnik. Tu je objavljajl potopise po Bosni in odlomke iz hrvatske in srbske zgodovine. Spremljal je v tem listu tudi srbsko, hrvatsko in bolgarsko kulturno delo ter jo ocenjeval. Znanstveno se je pečal s Srbi in Hrvati lingvist Pleteršnik. On je objavil prvo kompletno studijo o Srbih. S takimi deli se je vzdržala ideja bratstva in solidarnosti z drugimi slovanskimi narodi in potreba sloge in sodelovanja z jugoslovanskimi narodi v dobi obnove ustavnega življenja. Lahko rečemo, da se misel sodelovanja ni samo vzdržala, ampak tudi razširila in utrdila. Tako

je ostalo tudi v naslednjem desetletju, ker o kakem političnem zedinjenju tedaj še ni bilo mogoče govoriti. Hrvati so tedaj delali za zedinjenje vseh hrvatskih pokrajin v okviru monarhije. Ta borba je zahtevala vse njihove sile. Vendar je misel solidarnosti, povezanosti usod naših narodov vedno nekako prihajala do izraza. Slovenci smo vedno z ljubeznijo in simpatijami spremljali vsak napredek v Hrvatski in naši javni delavci in pisci so poskrbeli, da nismo bili le informirani ampak tudi propojeni z duhom prijateljstva in bratstva. Tudi Srbov niso zanemarili. Dr. Kovač se je odzval pozivu kneza Mihajla in služil v Srbiji kot organizator sanitetske službe. Stalno je pisal v Novice o tem, kar je videl in doživel v Srbiji tako, da smo že preko tega lista bili poučeni o kulturi, politiki in gospodarskih pojavih v Srbiji. Dr. Einspieler, duhovnik in neumoren prosvetni narodni delavec na Koroškem je ob obvestil Slovence o političnem programu Srbov v Vojvodini. Objavil je celo resolucijo narodnega kongresa v Karlovcih leta 1861 in dodal: "Srbi so vedno bili polni istega duha narodne svobodoljubnosti in neodvisnosti, ki so si jo privzgojili v topli ljubezni in zvestobi do svojega plemena, svojega jezika in do lepih navad svojih očetov. V dogodkih, ki se pripravljajo na Balkanu bodo Srbi igrali eno prvih vlog."

Naš pesnik in glasbenik Davorin Jenko je prišel leta 1863 v Pančevo, dve leti kasneje pa je prevel službo pevovodje belgrajskega pevskega društva. Že leta 1897 pa je postal ravnatelj Srbskega Narodnega Gledališča in je ostal v tej službi 32 let. Ta idealni glazbenik je zapustil sad svojega umetniškega dela v temeljih moderne srbske muzike. Komponiral je najpopularnejše srbske davorije in celo srbsko himno Bože Pravde. Profesor Pajk je že tedaj, pred več kot devetdeset leti, publiciral kratko slovnico srbskega jezika in srbski slovar. On je izdal tudi zvezek srbskih narodnih pesmi. Franjo Levstik je v svojem listu Naprejek, ki ga je začel leta 1863, objavljajl pripovedke, ki jih je prevajal iz srbcine. Kolikšna je bila že tedaj misel solidarnosti med nami, kaže oombom, ki jo je napravil grof Auersperg v deželnem zboru kranjskem. Trdil je namreč, da Slovenci teže za tem, da bi njihovo prestolno mesto ne bil več Dunaj, ampak Belgrad. Že tedaj je dunajska vlada opozorila policijske organe v Ljubljani, da je tam nekaj jugoslovanski odbor, čigar delovanje je treba imeti pod stalnim nadzorstvom.

Jugoslovanski kongres v Ljubljani

Leta 1870 je bila v Sisku konferenca hrvatskih politikov, pri kateri so bili navzoči tudi štirje slovenski delegati. Sklepi, ki so jih napravili, so šli v to, da naj bi se hrvatske zemlje zedinile v eno, slovenske pa v svojo posebno federacijo, ki bi bila v zvezi z Madžarsko.

Napravili so tudi sklep, da se politiki ponovno sestanejo v decembru istega leta v Ljubljani. Tako je prišlo do prvega jugoslovanskega kongresa v Ljubljani. Prišli so hrvatski opozicijonci in dr. Laza Kostić, ki je zastopal vojvodinske Srbe. Na tem kongresu se že ni več govorilo o slovensko-hrvatski fede-

raciji, ampak o južnih Slovanih Avstro-Ogrske monarhije in njihovi želji, da ustvarijo med seboj enotnost na književnem, gospodarskem in političnem področju. Resolucija izraža tudi željo, da bi "pomagali v enakih potrebah svojim bratom izven meja monarhije, ki so iste narodnosti." Nemci so tedaj smer dobro razumeli in napadali, da Slovence več ne brigajo koristi Avstrije, ampak imajo pred očmi le jugoslovanske interese, ki pa gredo daleč preko meja monarhije in se raztezajo preko Črne Gore, Srbije in Bolgarije. Očitno so nam, da smo bili opustili idejo zedinjenja Slovenije in sprejeli idejo Jugoslavije. Slovenci so odgovorili kar naravnost, da hočejo najprej zedinjeno Slovenijo, ki bi šla v jugoslovansko zvezo. Dr. Kostić je sklepe kongresa objavil s komentarjem. Ta je odločno nastopil proti avstroslovizmu in zahteval zedinjenje s Srbijo. Tedaj je pokazal, da v svojem političnem programu ne računa resno s Slovenci. Napisal je: "Ni posebna dolžnost Srbov in Hrvatov, da bi skrbeli za Slovence in Čeha, kajti s tem bi prišli v spor z Nemci. To je dolžnost vseh Slovanov. Zveza med južnimi in zapadnimi Slovani ni nič ožja in tesnejša kot z vsemi ostalimi Slovani." Kostić je namreč tedaj pričakoval, da bodo Nemci po zmagi nad Francozi napadli Avstrijo in podjarmili vse ozemlje do Trsta. To bi bila po njegovem mnenju dobra priložnost, da se zedinijo Srbi in Hrvati. Slovincem je svetoval naj se sami bore za svojo ohranitev in zedinjenje v Avstriji kakor vedo in znajo. Urednik novega slovenskega lista, Slovenski Narod, pisatelj Josip Jurčič je takoj odgovoril in napadel srbski lista "Zastava", ki je Kostićeva razmotrivanja objavil brez podpisa. Odgovoril je dr. Miletič, da so Srbi vselej za zedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, toda smatrajo to zedinjenje začasno za neuresničljivo iluzijo. Po njegovem naj bi Slovenci sami storili kar bi mogli, da se ohranijo, dotlej, dokler ne pride do splošnega spopada med Slovani in Germani, ko bo prišla vrsta tudi na Slovence. Kot posredovalec se je bil oglasil vodja hrvatske nacionalne opozicije Mrazović. Precej neprijetno debato je zaključil zopet Jurčič, ki je ugotovil, da Slovenci ne žele nič drugega kot enakopravno federacijo.

Dualizem

Cesarjev sporazum z Madžari — dualizem — je okrepil monarhijo in nemško in madžarsko gospodstvo nad slovanskimi narodi. Narodno politiko je bilo mogoče v neki meri voditi pod obliko borbe proti krivicam Dunaja in Budimpešte. Središče jugoslovanskih tendenc je postal Zagreb. Vsako delo za združenje s Srbi izven monarhije je tedaj prenehalo. Pri tem je ostalo nekoliko do balkanskih vojn. Jurčič je najjasneje zapisal z tedanji slovenski program: "Slovenci smo pripravljeni sprejeti vsako politično kombinacijo, ki bi zedinila slovenske dežele in jih kot enakopravni, posebni del naslonila na jugoslovansko kombinacijo."

Nevesinjska buna je zainteresirala srednjo Evropo za kršćansko rajo pod Turki na Balkanu. Med Slovenci je bila predmet živega zanimanja. Časopisi so pozivali k zbiranju pomoči in prostovoljcev. Ponatisnjevali so pozive upornikov in njihove izjave. Napadali so nečloveško stališče madžarske in nemške javnosti, ki je branila Turke in zastopala turška stališča. V Bosno so odhajali prostovoljci in od tam pošiljali svoja poročila. Borbe bratov na Balkanu so bile neprestano v naši javnosti, kot stvar, ki neposredno zadeva naše lastno življenje. Josip Jurčič je objavil ciklus pesmi "RAJA," profesor Pajk pa razpravo

Oporoka dr. Alojzija Kuharja

Pok. dr. Alojzij Kuhar, nekdanji zunanje-politični urednik Slovenca in znani komentator na radio Ljubljana in med drugo svetovno vojno v slovenski oddaji BBC v Londonu, je imel lani za 29. oktober, dan pred svojo smrtjo, govor, ki ga lahko smatramo za njegovo politično oporoko. Govor je iz zapiskov in spomina priredil ing. S. Kregar v New Yorku, pokojnikov osební prijatelj.

(Nadaljevanje.)

Letos na skromen način praznujemo 40-letnico zgodovinskega dejanja, s katerim smo Slovenci skupaj s Srbi in Hrvati po svojih zakonitih zastopnikih objavili izstop iz Avstro-Ogrske države in vstop v novo državno skupnost pod suvereno oblastjo Narodnega veča v Zagrebu. Prav je, da si ob tej priliki zastavimo dvoje vprašanj, in to ob upoštevanju štiridesetletne perspektive, ki nam dovoljuje globlji vpogled v to zgodovinsko dejanje in njega vrednotenje, pa tudi z ozirom na negotovo bodočnost, pred katero stopi slovenski narod in država, ki si jo je izbral kot svoj novi dom pred malo manj kot pol stoletjem.

1. Kaj prav za prav praznujemo? Česa se spominjamo?

2. Zakaj praznujemo? Čemu te spomine obujamo?

Kaj pomeni 29. oktober 1919?

29. oktober je eden izmed največjih dni v zgodovini slovenskega naroda. Izjava, ki so jo takrat v imenu našega naroda dali poklicani in zakoniti zastopniki, je eno izmed največjih, če ne največje zgodovinsko dejanje, ki ga hranimo v svojih svetih izročilih. Z njo smo napravili usoden prelom v naši zgodovini. Slovenski narod je takrat rekel, da je spoznal, da vodi pot, po kateri je bil hodil, neupravičeno v narodovo smrt, in da jo zaradi tega za vedno zapušča. Izjavil je tudi, da je po dolgem premišljevanju, tehtanju in iskanju našel novo pot, ki po njegovem odkritosrčnem pričanju pelje v življenje; z vero v srcu stopa na to novo pot.

Ta zgodovinski prelom je podoben sklepu armade, ki je podrla za seboj mostove in izročila svojo usodo novim obrežjem in nepoznanim obzorjem.

Ta prelom ima nekaj posebnosti, ki mu dajejo poseben značaj, pomen in vrednost.

O "Stanju šolstva v srbski kneževini" in "Črtice o Bosni in Hercegovini." Po bosansko-hercegovski uporu so se dogodki na Balkanu razvijali s filmsko brzino: Vojne, San Stefanski mir, Berlinski Kongres in sporazum med ruskim, nemškim in avstrijskim cesarjem. Končno so velike sile ustalele razmere na Balkanu vsaj za trideset let. Borbe, uspehi in porazi naših bratov so bili predmet ne le poročil, ampak tudi črtic in pesmi, političnih in nepolitičnih komentarjev. Ko je stopila Rusija v vojno, so Novice dostavile carjevemu manifestu: "Naj bi Bog dal zmago slovenskim bratom." Slovenski Narod je isto povedal takole: "Uspeh ruskega orožja, je uspeh slovanstva, torej tudi naš uspeh." Slovenec, katoliški list, ki je začel izhajati v Ljubljani, 1873, je pa opominjal, da "bi moral vsak naš človek, ki je veren katoličan, biti prežet z željo, da bi Bog dal zmago slovenskim bratom." V tem duhu so komentirali vse dogodke vsi slovenski časopisi. Ko je postalo jasno, da bo Bosno dobila Avstrija, je Slovenec objavil članek, ki pravi: Avstrija mora ustvariti Ilirijo od Beljaka na Koroškem do Trebinja v Hercegovini in od Osjeka v Slavoniji do Kotora v Dalmaciji. Taka velika Ilirija bi privlekla tudi Srbijo in Avstrijo bi mogla žeti, kjer ni sejala. Če pa Avstrija ne bo razumela važnosti vpra-

29. oktober ni bil storjen vrtovalo, lahkomišelnost, v nekakem pijanem, sentimentalnem vzdušju. Priprave nanj so trajale več kot sto let.

Od ilirizma, mimo kratkih sončnih dni leta 1848, mimo prekipevajočih ljudskih tabarov ob koncu preteklega stoletja, katoliških šhodov z resolucijami, ki so kazale smer naših želja, pa vse dokler ni prva svetovna vojna sprostila vseh narodovih sil in zgostila moč njegove volje v vrste zgodovinskih dejanj: Izjava Jugoslovanskega narodnega odbora v Londonu, resolucija srbske narodne skupščine v Nišu, Krfski pakt, aleluja Majniške deklaracije leta 1917, ustanovitev slovenske vlade in vrhunec: 29. oktober, kjer smo rekli, da zapuščamo staro za vselej in da gremo na novo pot tudi za vselej.

29. oktober ni bil storjen pod pritiskom, ampak prostovoljno, po svobodni odločitvi naroda in njegovih voditeljev. Izjava nosi pečat sodelovanja in odobritve vseh slovenskih političnih gibanj — razen komunistov; slovesno so jo potrdili slovenski ljudje vseh stanov poklicev in svetovnih nazorov. Pomislimo le na stotisoče podpisov, ki so jih za Majniško deklaracijo zbrale slovenske žene, in to v času vojne, polne grozot. Nobena druga slovenska narodna odločitev ni tej podobna.

29. oktober je zgodovinsko dejanje, ki je bilo pripravljeno in storjeno navkljub prekim sodom in puškinim cevem na prsih. Može, ki so ga pripravljali in končno izpeljali, in vsi, ki so ga podpisali v tveganje vojne, so vedeli, kaj tvegajo; saj je avstrijska oblast še imela vso moč in vsa sredstva, da uveljavi svojo postavo in kaznuje. 29. oktober je bil torej junaško dejanje,

čanja in bo dalje vladala po načelu "deli in vladaj," bo ilirska misel ostala, ne bo umrla, le namesto Avstrije bo njen nasledek postala Srbija." Znečilo je, da so se nacionalni Nemci in Madžari upirali okupaciji Bosne in Hercegovine. Bali so se, da bo ta dežela okrepila slovenski element v dvojni monarhiji. Iz istega razloga je Franc Jožef najodločnejše in grobo odklonil sklep hrvatskega sabora, da naj se Bosna in Hercegovina priključi Hrvatski. Ne le Slovenci ampak vsi Slovani monarhije so smatrali Bosno in Hercegovino za svojega zaveznika, ki bo okrepil moči za rušenje nemško-madžarske hegemonije.

(Konec prihodnjč)

Malo je narodnih skupin, ki bi v izseljenstvu izdajale znanstvene in strokovne knjige. Mi Slovenci se lahko ponašamo s tem, da smo dobili v svojem jeziku odlično sociološko delo. Univerz. profesor dr. Ivan Ahčin je dal v Buenos Airesu natisniti knjigo, ki nosi naslov SOCIOLOGIJA, in obravnava na lahek in razumljiv način razne težke pojme iz socialnega in gospodarskega področja. Naj ne bo Slovenca, ki ne bi, te knjige kupil in študiral. Z nakupom pa bo tudi omogočil, da bo ta naš veliki znanstvenik mogel izdati še druge knjige o tem vprašanju.

storjeno v brk življenski nevarnosti.

In še ena značilnost: može, ki so to zgodovinsko dejanje storili, so bili prepričani, da je bilo v danih okoliščinah odločilno. Zakaj?

t.) Poznali so Londonski pakt iz leta 1915 in vso njegovo grozoto za bodočnost velikega dela Slovencev in Hrvatov. Ko so preučevali položaj, so lahko z gotovostjo računali, kaj se bo zgodilo, če bo po razpadu avstro-ogrske države nastala praznina in v tej praznini v zraku viseč slovenski narod, brez prijateljev in brez učinkovite lastne obrambe. Lahko so računali, da bo slovensko ozemlje pograbila italijanska grabežljivost, in to ne le do meja Londonskega pakta, ki se ga že bile odobrile vse zmagovite vele-sile — razen Združenih držav — ampak še vse bolj proti vzhodu. Vedeli so, da slovenski narod sam tega ne bo mogel preprečiti, prav tako tega ne bi mogli preprečiti Hrvati, da so ostali sami pred pošastjo Londonskega pakta. Zato lahko rečemo, da so bili možje, ki so napisali in podpisali izjavo o skupnosti SHS, politično zreli in državniško daljnovidni. Brez tega zgodovinskega dejanja ne bi bilo Jugoslavije in Slovenija bi prav gotovo ne bila njen del, ampak pokrajina grabežljivega sosedja.

b.) Poznali so Londonski pakt, prav gotovo pa niso poznali drugih nakan, ki so šele zadnja leta prišla na dan iz tajnih arhivov velikih držav. Med drugim niso vedeli, da je italijanska mirovna delegacija imela pripravljen konkreten "Soninov predlog" za vsak slučaj, naj se italijanske meje pomaknejo od črte Londonskega pakta do Trojan, kjer bi se srečali z Avstrijo, ki naj bi ji priključili slovensko štajersko. Tudi niso mogli vedeti, da je ameriška mirovna komisija, ki je prepoštovala Koroško, pričevala ameriško mirovno delegacijo v Parizu, da so Karavanec naravna meja med Avstrijo in Slovenijo; v nadaljnjem predlogu je komisija zagovarjala stališče, naj se avstrijsko-slovenska meja južno od Drave pomakne na črto Šoštanj-Konjice-Ptuj. Danes gledamo nazaj in se zavedamo, po kakšni nevarni poti je takrat hodil naš narod. Da je zgrešil le en korak, bi ga zasul nemški in italijanski plaz. Lahko torej našim preudarnim možem in še samim sebi častitamo, da smo prav hodili, morda pod zavestno prav hodili — pa saj se božja previdnost poslužuje tudi podzvesti, da ubrani narode smrtne nevarnosti. Nova država, ki smo se ji priključili, in ki se je kmalu potem razširila v prostrano državo Srbob, Hrvatov in Slovencev, je te plazove zaustavila. Sprožili so se šele dvajset let pozneje; takrat smo videli in na lastni koži občutili, kako bi zgledal severni del Jugoslavije, posebej pa še Slovenija, da ne bi bilo obzidja 29. oktobra, ki ga je postavila državniška sposobnost naših voditeljev po stoletnih pripravah in ob sodelovanju vsega naroda.

Se eno značilnost je treba poudariti. Zgodovinsko dejanje 29. oktobra nosi tudi pečat slovenskih duhovnih sil: naše Cerkev, katere predstavniki so imeli vodilno vlogo pri pripravi in pri nabiranju podpisov za deklaracijo, in naših prosvetnih in kulturnih ustanov.

Odgovor na naše prvo vprašanje torej ni težak. Kaj praznujemo? Praznujemo največji dan v naši zgodovini, ko

smo krenili s pota, ki vodi v

narodovo smrt, in šli na pot, ki vodi v narodovo življenje. Praznujemo zgodovinski dan, ki so ga študirali sestavljali in mu merili odgovornost poklicani voditelji našega naroda; zanj so se odločili najprej z razumom, potem šele s srcem. Stori so ga v zadnjem trenutku in v nevarnih dneh, pogumno so gledali smrti v obraz in z zaupanjem v bodočnost, saj so vedeli, da stoji za njimi ves slovenski narod in da bo 29. oktober potrdila tudi zgodovina. To zgodovinsko dejanje praznujemo s spoštovanjem in ljubeznijo, saj spada med naša največja in najsvežja izročila, ki so trdno zakoreninjena v nas. 29. oktober je svetilnik, ki razsvetljuje daljni cilj, za katerega se je naš narod odločil in kateremu se je zaprisegel.

Zakaj praznujemo 29. oktober? Odgovor na to vprašanje je na prvi pogled težji. Težji je zaradi dogodkov zadnjih 40 let, pa tudi zaradi temnih obzorij pred nami.

Zadnjih 40 let vse, kar se je zgodilo pomembnega za naš obstoj in napredek, na prvi pogled in človeško govornjo ne opravičuje upov in nad, s katerimi je bil napisan 29. oktober 1919. Poglejmo obracun!

1.) Nekaj dni potem, 11. novembra, je premirje odsekalo od slovenskega narodnega telesa tretjino zemlje in krvi, ki je padla pod Italijo.

2.) Leto pozneje smo spet zgubili desetino naše zemlje in krvi, ki je prišla pod nemško oblast. V teku enega leta smo zgubili dele našega naroda, dve zibelki naše kulture: Celovec in Gorico, in slovenska pljuča na morje. Obrežani in oropani smo bili v novo državo, kamor smo upali prinesiti vse, kar imamo: zemljo, ljudi, izročila in kulturo. In nova država nam ni mogla pomagati.

3.) Potem je prišel Vidovdan. To je bil dan prevare, in krivi zanj niso bili naši sovražniki, ampak nekateri slovenski predstavniki in naši bratje, katere smo z zaupanjem objelili. Vidovdan je zanimal enakopravnost med narodi skupne države in ohromil svoboden razvoj slovenske narodne samobitnosti.

4.) Potem je prišla kraljeva diktatura, ki je v rokah malih, kratkovidnih in oblastni-željnih ljudi porušila Slovenecem politične in prosvetne organizacije, česar niti Nemci niso storili. Diktatura je sledila kratka pomlad, edina v tem žalostnem razdobju, leta velikih kongresov, taborov, leta velikih resolucij, novih vzponov in slovenskih uspehov.

5.) Prišla je katastrofa, vojne in okupacije, ki je imela jasen namen, da Slovence fizično iztrebi in naš prostor izprazni.

6.) Ko je odhramela vojna vihra in pustila za seboj desetine tisočev slovenskih grobov, razvaline družin in domov, razdejanje duhovnih vrednot, je prišla zadnja katastrofa: komunizem. Množile so se grmade slovenskih življenj, rušili domovi, začela se je vojna proti slovenski duši in njenim svetinjam. Ta diktatura še vedno traja in ne vemo kdaj bo prišel konec.

Obracun je torej katastrofalen. Skoro nobeden izmed upov, ki jih je naš narod položil v 29. oktober, se ni izpolnil. Nasprotno nova pot je peljala v hujske, na njej so nam razdejali večji del vsega, kar smo na stari poti imeli.

Zakaj naj se torej spominjamo dneva, ki je začetek križnega pota in Kalvarije? To vprašanje je upravičeno, pa čeprav morda ni prav postavljeno.

Ali je zares 29. oktober kriv

vsega tega gorja?

29. oktober ni kriv našega narodnega razkosanja, marveč je prav gotovo preprečil, da ni postalo totalno.

29. oktober ni kriv Vidovdana; zakrivila so ga pohlepna računanja malih, željnih ljudi. Ne pozabimo, da je izglasovalo večino nekaj zaslepljenih slovenskih glasov, ki vsebine 29. oktobra niso razumeli.

Kraljevo diktaturo je rodila prevara Vidovdana. Toda kljub njenim osnovnim slabostim je navsezadnje tudi nekaj prispevala k idealom 29. oktobra. Preprečila je namreč razsulo države, ki bi jo sicer doletela usoda, ki nam je bila namenjena po prvi svetovni vojni, in ki se je uresničila v začetku druge. Tako se je državna skupnost ohranila; doživeli smo kratko pomlad tik pred vojno, naša država je preživela vojni potres in čaka na dan, ko bo dobila tudi življenjsko vsebino, ki so jo v 29. oktober vdihnili njeni tvorci.

Okupacije ni zakrivil 29. oktober. Da je bila državna skupnost taka, kot jo je zasnoval 29. oktober, bi bila katastrofa okupacije morda poznejša in manj divja; in ko gledamo na razvoj vojne v njeni organski celoti, moramo priznati, da bi se ji mogli izogniti.

Za komunistična razdejanja 29. oktober ne nosi krivde, niti posredne, niti neposredne. Komunistična diktatura je bila spočeta drugod, prinešena od drugod, vsiljena od drugod. Vsi trije narodi, ki jih je 29. oktober združil, so v enaki meri trpili pod njim. Svetovno položaj pa je tak, da so tudi njihova združena volja komunizma ne more ostreti.

Če pa pomislimo poleg negativnega obračuna na pozitivne postavke zadnjih štiridesetih let, lahko rečemo, da koncem koncev tudi pot 20. oktobra — kakor strašna je zares bila — ni bila brez vsakih pridobitev za naš narod.

Danes, po 40 letih, se je v slovenske meje vrnilo nad pol milijona Slovencev in slovensko ozemlje sega do morja. Teško je reči, v koliko sta zamisel skupne države in slovenski nacionalizem pomagala prekrvati tudi internacionalizem v komunistični duši, zdi se mi pa nestvarno in neverjetno, če bi trdili, da ti dve govilni sili nista ostali brez sledov tudi pri komunističnih oblastnikih.

Danes, po štiridesetih letih, imamo slovensko vseučilišče in slovensko akademijo, imamo nešteto gimnazij, imamo nešteto ljudskih šol, kjer povsod poučuje naš jezik. Komunizem je vse to pustil, celo razširil. To nam je dal 29. oktober, ki ga plazovi vojn in diktatur niso odnesli.

Gospodarske sile našega naroda so se v drugačni, manj produktivni obliki, pomnožile, in čakajo le še razmaha v obnovljeni svobodi.

Državna skupnost je ostala. Struktura nove države je preoblikovana, in priznati moramo, da se nove oblike mnogo bolj približajo idealom 29. oktobra, ko pa so se one pred vojno. Korenine skupnosti so se poglabile in nekatere ovire so se razblinile.

Teh štirideset prešlih, strašnih let ni v ničemer zanimalo daljnovidnosti, veličine in osnov 29. oktobra, ki so danes prav tako sveže, resnične in trdne, kot so bile pred štiridesetimi leti, ko so jih prebrali v Narodnem veču. Teh štirideset let je morda še pripomoglo k temu, da so načela 29. oktobra postala še bolj čista in da so sredstva, ki vidijo do njih — v ognju bridkih preizkušenj — postala še vidnejša.

Zgodovinski dan 29. oktobra ostane tudi danes to, kar

je bil: svetel in daljnovidni dokument in dejanje, ki ohranja za nas vrednost potoka v življenju naroda.

Tako nam govori prošlost. In prihodnost?

Pogled v bodočnost je težak. Niti mi, ki smo takorekoč objekti zgodovine, niti oni, ki o bodočnosti odločujejo, ne vidijo niti bližnjih, niti daljnjih obzorij.

Kako dolgo bo komunizem pri nas vladal? Kako dolgo bo vladal na vzhodu? Kako se bo zrušil? Z notranjo evolucijo? Z uporom? S pritiskom od zunaj? Kdo ve. Kdo si upa prerokovati, kdo obljublja? In kaj bo potem, če bi se komunistična diktatura zrušila? Kdo ve, kdo si upa prerokovati, kdo kaj obljublja?

Vendar pa se mi zdi, da je v tem meglenem ozračju nekaj trdnih postavk, ki se jih lahko oklenemo in opri nanje skušamo prodreti skozi mrak bodočnosti.

Ena izmed teh trdnih postavk je dejstvo, da ni nevarnosti za naš narodni obstoj, ki se je v tako jasni luči pokazala za časa kraljeve diktature in ob drugi svetovni vojni, nič manjša. Ni mi treba delati nobenih utvar: italijanski pritisk živi dalje, pohlep po naših krajih tli dalje, treba je le novih, ugodnih priložnosti, da se bo razvnel in silil v isto smer (primer: na italijanskih šolah učijo danes, da se Italija pravno ni nikoli odrekla Primorju.) Isto velja za nemško sosedo (primer: šolski spor na Koroškem; oblast zanika tozadevne člene v mirovni pogodbi.) Italijani in Nemci nas nimajo za narod, ampak le na zemljepisno ime, ki označuje prehodno pot, po kateri eni silijo k morju, drugi pa v srednjeevropsko zaledje.

To je postavka, ki jo lahko imenujemo "stalnica", kadar govorimo o slovenski narodni bodočnosti. Vsa evropska zbiranja, na katera nekateri polagajo svoje rahlje — ne rečemo neiskrene — nade, tega dejstva ne spremenijo. Med nami, ki smo majhni, bo vedno visel nemški in italijanski pohlep.

Upoštevač to postavko, moramo resno računati, da bo pohlep po naši zemlji prišel do izraza takoj, če bi razsulo komunističnega režima v Jugoslaviji pomenilo tudi razsulo državne skupnosti. V takem primeru bo Evropa poslala v Jugoslavijo svoje "reditelje", ki bodo — ne mislimo na Ameriko! — spet Nemci in Italijani, zvesti zavezniki NATO, zapadnoevropske vojaške zveze, in drugih takšnih skupnosti. To velja za Slovenijo. Za Hrvate pa verjetno recept Londonskega pakta ali pa Hitler-Mussolinijeve "ureditve" leta 1941.

Če se vmeša Rusija, bo naš narodnem ozemlju izbruhnila vojna.

Druga "stalnica". Razsulo komunizma bi odprlo nove perspektive in našim državljanem ozemlju in še dalje proti jugovzhodu; morda bi se spet za korak približali končnemu idealu: lastne države v okviru večje skupnosti južnih Slovanov.

Če upoštevamo "stalnice" in se ne vdajamo iluzijam, da Evropa potrebuje novih držav, ampak se zavedamo, da se jih bo otepala, lahko rečemo, da bodi direktiva za našo bodočnost: sledimo naprej smernicam 29. oktobra v nespremenjeni obliki. Ta pot vodi v našo življenje, vsaka druga pot vodi slej ko prej v našo narodno smrt.

Zakaj torej praznujemo 29. oktober? Zato, da znova osvežimo našo Magno karto, da znova na njo prisežemo in da znova sebe in svoj narod na njo priklenemo.

Pegam in Lambergar

spisal dr. Fr. Detela

"Milostiva kneginja," je dejal Ostrovhar, nič prav zadovoljen, da je moral ostaviti prijatelja, a on da naj ne šteti.

"Da, res," je menila ona in mu ponudila stol. Pričela ga je hvaliti, koliko uslug da ji je že storil, kako se je izkazoval v vseh bojih in zatemnil slavo marsikaterega veljavejšega moža. "Ne laskam se Vam," je dejala; "saj ve ves svet, da ste v zadnji bitki pri Celju Vi rešili našo čast in naše mesto, ko je bil spravljen Vitovec oboje v največjo nevarnost." Ostrovhar je mahnil z roko, češ, ne ome- njajmo teh malenkosti, a hvala je dela tudi njemu dobro.

"Milostiva," je dejal, "kadar se reče: Udrimo in hura! takrat ni boljše od mene. A Vitovec je boljše glava. On si zna pomagati, ko misli nas kdo, da je vse izgubljeno. Mi planemo na sovraga, kadar ga vidimo pred seboj; a on ga zna zasačiti in se mu ogniti, če je treba; zakaj on je vedno poln načrtov in napredkov."

"Jako lepo," je dejala ona, "da na svoje stroške povzdigu- jete prijatelja; a jaz vendar vem, da bi bili Vi takisto dober poveljnik kakor on, in z lahko vestjo bi Vam jaz izročila svojo vojsko. In izročila Vam jo bom tudi; zakaj, da govorim naravnost, baš zarad tega sem Vas poklicala."

"In Vitovec?" je vprašal Ostrovhar.

"Vitovec" je ponavljala ona v zadregi, nepripravljena na to vprašanje, in ker se je sramovala nekoliko svojih naklepov. "Njega čaka druga čast," je dejala in živo zardela. Takoj si je bistroumni Ostrovhar raztolmačil rdečico; nekako po domače se je nasmejal in ji voščil mnogo sreče. Ona pa je naročala, da naj ne omeni o tem ničesar Vitovcu.

"Brez skrbi," je dejal on, "jaz znam govoriti, kadar je treba, in molčati. Presenetili bomo Vitovca, milostiva; kaj ne?"

"Da, popolnoma presenetili. Če ne, nam utegne izpodleteti vse."

"No, no, no," je tolažil oni. "Kaj pa hoče izpodleteti! A lepše je vsekako, da ne sluti on še ničesar."

"Ne samo lepše, gospod Ostrovhar, ampak najnujnejša potreba," je poudarjala ona, on pa je prikimaval, češ, ženskam so peč malenkosti važnejše od poglavitnih reči. "Vi morate najprvo pridobiti vojaštvo," Ostrovhar je mrmral, da je to nepotrebnost; zakaj če ga kneginja postavi za poveljnika, se mu mora pokoriti vse. A ona je ugovarjala in menila, da naj poskrbi, da mu bodo vojaki tako slepo vdani, kakor so sedaj Vitovcu, in da je treba k temu denarja.

"Gola istina! Treba je denarja, milostiva kneginja," je menil junak in skočil pokoncu.

"In baš tega morebiti Vi nimate na prebitek, gospod Ostrovhar. Ne zamerite!"

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku na dno duše in pregledate ga na prvi pogled."

Ona se je nasmehnila pristo- dušnemu možu in omenila, da mu nakaže na svojo blaginjo denarja, a on da naj ne šteti.

"Brez skrbi!" je dejal on. "V vojski nimate viteza, ki bi znal bolje obrniti denar. Preden mi- ne teden, ne bode več vprašal po Vitovcu noben vojak; vse bode vpilo: "Živio Ostrovhar!"

"In potem se zmeniva dalje," je dejala ona in mu podala roko; on pa jo je pogledal preme- teno in opomnil modro, da se žalovanja naveliča sčasoma vsak poštenjak.

"Vsi ljudje so enaki," si je de- jala kneginja sama, vesela, da se ji je posrečil zviti naklep. "Svoji koristi žrtvuje vsakdo najzvestejšega prijatelja."

Ostrovhar pa je zopet poiskal družino, ponosen, da mu za- upava kneginja svoje srčne skrivnosti. Sumljivo in zveda- vo ga je pogledoval Vitovec, ki je slutil, odkod da prihaja, oni pa se je skrivnostno namuzal in sedel na svoj prostor. Vitovec je bil jezen zakaj doslej ni skrival Ostrovhar ničesar pred njim; obrnil se je v stran s po- rogljivim smehom na ustih, češ, zvedel bodem vendar tvojo skrivnost.

Prepričajno je sprejela knegi- nja še isti večer Vitovca. Natan- ko ji je moral opisati vse svoje vojevanje; posvetovala sta se o zvezi s kraljem Ladislavom, o naskoku na celjski grad in ure- jala druge važne reči; a ko je vprašal Vitovec, kdaj da napra- vita svatbo, je menila, da mora žalovati še ta mesec, smrtni me- sec rajnega groa. Zadovoljen se je poslovil Vitovec: ko je začel premišljevat njene besede in njeno vedenje, se ga je lotevala nejevolja; in kakor tolmačilo sumnjivi ljudje sploh najnedol- žnejšo stvar tako, da se jim kre- pi in opravičuje sumnja, tako se je vprašal tudi on, zakaj da je bila tako prijazna, zakaj ne po- nosna in ravnodušna kakor po- navadi. Oh, ona že ve zakaj, on pa tudi! Prišel je podkupljen dvorni sluga in povedal, kako dolgo in prisrčno da se je meni- la kneginja z Ostrovharjem; tudi par besedi je bil ujel sluga. Pobesila se je Vitovcu gla- va, ko je v misli utopljen hodil po sobi. Zakaj je Ostrovhar

Bistro naj pregleda svojo du- šo in zapazil bode v skritem ko- tu čepečo ničemnurnost, ki mu šepče, da je on mnogo boljši od drugih; in če je tako možki, da jo iztira, bo zagledal za njo kup svojih napak; in dasi so morebiti manjše od tujih, vendar ne bode videl več samo tujih; ka- kor nam hribci, ako stoji blizu nas, zastavljajo razgled celo na visoke gore. Gospodu Vitovcu pa ni prišlo na misel ta pomo- ček; kakor bi marsikateremu drugemu tudi ne, ker živimo ljudje bolj vnanje. Preudarjal je le, kako bi se rešil iz zagate. Ali bode kos kneginji in Ostro- vrharju? Hladni razum mu je zanikaval vprašanje; strast mu je velevala, da naj se poskusi z obema. Vsaj poskrbi naj, da se ne bosta smejala na njegove stroške. Vojska je njegova, vsi poveljniki razen Ostrovharja so zanj, kaj bi se bal! In Ostro- vrharjeva krivda, ali je tako do- kazana? Sme li po videzu obsodi- ti izkušenega prijatelja? More- biti je pa Ostrovhar zvest! "Oj, da bi bil!" je vzdihnil Vitovec, in zasvetila se mu je iskra upa- nja, ki jo je skrbno netil v svo- jem srcu. Sklenil je nikomur ne verjeti razen svojim očem in ušesom, in nadejal se je, da se kmalu razprši bridka sumnja.

Druga dne sreča Ostrovhar- ja. Ostro mu pogleda v oči, ki so ga prijazno pozdravljale, in napelje pogovor na kneginjo in nerazumno njeno vedenje. Ostrovhar, sicer tako odkrito- srčen, je molčal trdovratno. A bil je baš tako vesel kakor Vito- vec čemerem, tako da ga je za- čel oštevati Ostrovhar, češ, da ni nikdar zadovoljen in vesel in kazi celo drugim veselje, in da še vreden ni take žene, kakršna je kneginja.

"Meniš, prijatelj?" je siknil oni med zobmi, ne da bi ga po- gledal. "Ti se imaš pač za vred- nejšega."

(Dalje prihodnjič.)

Paul B. Bartko se pripo- roča

Cleveland, O. — Paul B. Bartko je kandidat za mestni svet v 8. vardi. Obiskoval je St. Ven- delin osnovno šolo, Benedictine High in študiral na Ohio State University. S politiko se ukvar- ja že 10 let.

Bartko sodi, da potrebuje 8. varda prenekatero izboljšanje, za kar se bo potrudil, če pri- volitvah zmaga. Po rodu je Slo- vak. Njegov tekmeč je Chas. Miller. Bartko poziva Slovence, naj oddajo svoje glasove za žu- panskega kandidata, demokrata Ray Jablonski.

K. O.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

— Človeško telo ima preko 500 mišic, ki predstavljajo ne- kako polovico njegove teže.

Zenske dobijo delo

Kuharska pomočnica

Išče se izkušena kuharska po- močnica za delo od 2 pop. do 3 zv. Mora razumeti angleško.

SORN'S RESTAURANT

6036 St. Clair Ave. (x)

Delo za žensko

Išče se ženska, da bi skrbela za enega otroka. Stanovanje in mala plača. KE 1-3911. (89)

MALI OGLAS!

Naprodaj

Na Chardon Rd. blizu Route 91, enodružinska hiša, šest ve- likih sob, odzadaj, zaprta veran- da, vse zelo moderno, lot 75x 465. Lahko se kupi tudi zraven velik lot 100x465.

Blizu E. 185 St. zidan Colonial 4 velike sobe in knjižnica spo- daj, štiri spalnice zgoraj, nova razvedrilna soba. Priključena garaža za dve kari, in še mnogo drugih posebnosti. Vse je v naj- boljšem stanju.

Rabimo hiše v northeast Cle- velandu in v Euclidu. Kupci ča- kajo.

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030 (87)

Iščejo stanovanje

Mati in odrasli sin iščeta 4 ali 5 sob spodaj v fari Marije Vne- bovzete. Kličite KE 1-5485. (87)

Stanovanje se odda

Tri neopremljene sobe s ko- palnico se oddajo na E. 63 St. in Orton Ct. Kličite EN 1-4859. (1,4,8,maj)

Hranite denar za deževne dneve

—kupujte U. S. Savings bonde!

IMENIK RAZNIH DRUŠTEV

(Nadaljevanje s 6 strani)

DIREKTORIJI SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA RECHER AVE.

Častni predsednik Frank Zagar, predsednik Joseph Trebec, pod- predsednik Frank Segulin, tajnik Theodore Kircher, 18609 Pawnee Ave., KE 1-7027; blagajnik Edward Leskovec, zapisničarica Augusta Slejko; nadz. odbor: Thomas A. Pluth, Rudy Ivancic, Vinko Godina. Gospodarski odbor: Predsednik Frank Rupert, Frank Urbančić, Joseph J. Preskar. Ostali direktorji: Johan Troha, Josephine Henikman, Frances Gorjanc, George Krancic. Poslovodja: John Zigman, tel.: KE 1-9309. Hišnik: Frank Zupančič, IV 1-5663. Seje se vršijo vsako tret- jo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer.

SLOVENSKI DOM

15810 Holmes Ave

Predsednik John Haba, podpred- sednik Steve Mejak, blagajnik Joe Barbis, tajnik Joseph Ferra, KE-

1-7131, zapisnikar Victor Derling. Nadzorni odbor: preds. Frank Sus- tarsic, Jos. Smolic, John Haba, Jr. Gospodarski odbor: preds. Frank Match, Frank Kocin, Frank Zor- man. Ostali direktorji: Frank Do- linar, John Gorup, Jacob Mejac, Frank Walter. Seja direktorjev se vrši vsaki četrti petek v mesecu ob 7:30 zv. v navadnih prostorih.

GOSPODINJSKI KLUB NA JU- TROVEM (Prince Ave.)

Predsednica Jennie Bartol, pod- predsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blag. in zapis. Mary Taucher, nadzornice: Anna Kres- vic, Antonija Rolih, Angela Mago- vec, zastopnica za SDD Stella Mah- nic. Seje so vsako 1. sredo v mese- cu ob 7:30 zv. v SDD na Prince Ave.

SLOV. NAR. DOM NA ST. CLAIR

Predsednik Charles Vrtovsni, podpredsednik Joseph Birk, na- mestnik podpredsednik Krist Stok- kel, tajnica Josie Zakrajsek, bla- gajnik John Centa, namestnik An- thony Zakrajsek; zapisnikar Jo- seph Okorn; namestnik Joseph Zor- man. Nadzorni odbor: Frank Eler- sic, preds., Anton Wapotic, Joseph- ine Swan, John Tavcar, Frank Ba- vec; gospodarski odbor: Frank Ces- nik, John Smuk, Andy Champa, Blaz Novak, Frank Plut, Janko Rogelj, Edward Kenik; Vratar John Brescak. Seje direktorija se vršijo vsako drugi torek v mesecu ob os- mih zvečer v sobi št. 4 starega po- slojpa.

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV

Predsednik Frank Loucka, pod- predsednik Gene Bisson, tajnica El- la Pultz, zapisničarica Bessie Sti- bil, blagajnik Charles Zakelj, na- dzorni odbor: Mike Bizaj, Mary Ka- lonz, Margaret Loucka, Steve Bi- lecki; oskrbnik Joe Stefanik.

Samostojna društva

DRUŠTVO SRCA MARIJE (STARO)

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baz- nik, predsednica Mary Peterlin, tajnica-zapisničarica Mary Otton- car, 1110 E. 66 St., HE 1-6933, bla- gajničarka Louise Piks; nadzornice: Mary Hraslar, Julia Bokar. Zastop. za klub društev SND: Louise Piks. Za delniške seje: Anne Rode. Za pre- preiskavo novih članic: vsi sloven- ski zdravniki. Društvo zboraže vsa- ko drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v šoli sv. Vida. Člani- ce se sprejema od 16. do 40. leta.

SAMOSTOJNO PODPOKO NO DRUŠTVO LOJKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1144 E. 71 St.; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. HE 1-9183; blagaj- nik John J. Leskovec, 32305 Vine St., Willoughby, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovšek; zastopnik za klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Frank Znidarski in Frank Marolt za konferenco SND Frank Bavec. Seje se vr- šijo vsako 3. sredo v mesecu v Slov. Nar. Domu soba št. 4. staro postopje. Društvo sprejema nove člane od 16. do 40. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo pla- čuje \$200 smrtnino in \$7 na teden bol- niške podpore. Asement je 81 mese- nov. Za sprejem ali pregled novih čla- nov so vsi slovenski zdravniki. Za na- stalne informacije se obrnite na dru- štelne zastopnike.

MALINSKO DRUŠTVO KRES

Predsednik Evgen Favetti ml., podpredsednik Lojze Bajc, tajnica Cilka Košir, 12414 Locke Ave., te- lefon PO 1-0761, blagajnik Ivan Za- krajsek, prosvetni referent Eda Vovk, telovadni referent Rudi Ko- larič. Odborniki: France Bajc, Ma- tija Lončar, Marija Zakelj, Janez Kamin, Tone Nemeč.

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA

Duh. vodja Rev. Joseph Varga, predsednik France Hren, podpred- sednik France Zorman, tajnica Ma- ra Adamič, 447 E. 156 St., tel. IV 1-8263, blagajnik Viktor Derling, zapisničarica Andreja Stanonik, re- žiser Marjan Jakopič, odr. mojster Ivan Hauptmann nadzorniki: Stane Gerdin, France Stanonik, Lojze Mo- har, propag. ref. Albin Kampovšek, športni ref. Lojze Mohar, garderoba Jelka Pretnar, dvorana Peter Trpin, bara Jože Smolič kuhinja Štefka Smolič, mlad. odsek Mari- jan Kosem, knjižničar Srečo Gaser. Seje so vsak 1. ponedeljek v mese- cu v Slov. domu na Holmes Ave.

SLOVENSKI ODER

Predsednik Milan Dolinar, pod- predsednik Pavle Intihar, tajnik I: Milko Pust, 6612 St. Clair Ave., tel. EN 1-3721; tajnik II: Breda Ose- nar, blagajnik I: Ivan Martinc, blagajnik II: Anica Knez. Nadzor- ni odbor: Gerdin Stane, Pretnar Jelka, Blaž Vavpetič. Režiserski od- bor: Franček Kolarič, Ivan Mar- tine, Pavle Intihar, Milan Dolinar, Milko Pust. Odborniki: Mary Prin- ce, Anica Kamin, Maks Jerič. Go- spodar Franček Kolarič.

DRAMSKO DR. NAŠA ZVEZDA

Predsednik Louis Modic, pod- predsednik George Nagode, tajnica Mary Medvesek, 21141 Goller Ave., Euclid 19, O. blagajnik John Zi- gman, zapis. Gusti Slejko, nadzorni- ce: Frances Gorjanc, Anna Nagode, Anna Kucar, arhiv. Mary Medve- sek, Lojzka Cancula, oskrbniki od- ra John Virant in Frank Zigman. Seje se vrše po potrebi.

AVE SAFELY

at 3 1/2%

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th Street

25000 Euclid Avenue

6235 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave in E. 68 St

CE HOČETE . . .

prodati ali kupiti posveto

ali trgovino, obrnite

se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.

HE 1-6807

KOLEDAR

društvenih prireditev

MAY 1959

S M T W T F S

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

MAJ

17. — Pevsko društvo Slavček

poda koncert narodnih pesmi

v novi šolski dvorani pri Sv.

Vidu. Začetek ob štirih po-

polodne.

17. — Koncert pevskega zbora

"PLANINA" pod pokrovitelj-

stvom Društva Mir št. 10

SDZ v SND na E. 80 St. Za-

četek ob štirih popoldne!

JUNIJ

14. — Dramatsko društvo LI-

LJA priredi na farmi sv. Jo-

žefa piknik.

20. — Društvo Naš dom št. 50

slavi z banketom v SND na

E. 80 St. 30-letnico obstoja.

Začetek ob šestih zvečer.

28. — Letni Ohio KSKJ dan v

St. Joseph's KSKJ Park na

White Rd.

28. — Pevski zbor KOROTAN

priredi na Kaliopovi farmi

piknik.

JULIJ

4. — Ohijske podružnice Slo-

venske ženske zveze imajo

skupni piknik v St. Joseph

Park na White Rd.

15.-16.-17.-18. in 19. — Letni kar-

nival fare sv. Vida na šolskem

Imenik raznih društev

Kranjsko Slovenska
Katoliška Jednota

DRUŠTVO SV. VIDA. ST. 25 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, predsednik Pauline Stampfel, podpredsednica Frances Russ, tajnica in blaginčarka Mary Otonicar, 1110 E. 66, tel. HE 1-6953; zapisničarka Dorothy Strisna, rediteljica Pauline Zigmant. Nadzorni odbor: Angela Virant, Antonia Mihevc in Julia Slogar. Seje se vrše vsaki drugi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida. Članice sprejemajo v mladinski oddelki takoj ob rojstvu, v odrasli oddelki pa 14 do 55 leta starosti. Asement se pobira v šoli tudi 25. v mesecu

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA. ST. 13 SDZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA
JEZUSOVEGA ST. 12 KSKJ

Predsednica Theresa Lach, podpredsednica Mary Hosta, finančni in bolniški tajnik Joseph Grdina, 6113 St. Clair Ave., Tel. UT 1-4349; blaginčarka Joseph Ovsenek, zapisničarka Josephine Ovsenek. Nadzornice: Josephine Weiss, Anna Palčić in Frances Kavc. Zdravnik dr. F. J. Kern. Za preiskavo vsi slovenski zdravniki. Seje vsako tretjo sredo v mesecu ob 7 uri zvečer v J. D. Narodnem domu na 4533 W. 130 St.

Društvo spada v Centralni bolniški oddelki K. S. K. Jednoto, ter ima poleg tega svojo društveno bolnišnico blaginčar. Zavarujejo se lahko za \$1,00, \$2,00 ali \$3,00 dolarje na dan bolniške podpore. Sprejema se članje v mladinski oddelki od 1 do 16 let; v odrasli oddelki pa od 16 do 60 let. Zavarujejo se lahko od \$250,00 do \$5,000,00. Najnovejši moderni certifikati; plačljivi 20 let. S tem si prihranite denar za stara leta; kakor bi ga nosili v banko in pri tem ste še življenjsko zavarovani. Za pojasnila se obrnite do uradnikov društva.

Društvo se sprejema članje brez zdravniške preiskave od 1 do 45 leta starosti. Poslužite se prilike ter se zavarujte pri tem solidnem društvu, za slučaj bolezni, poškod, operacij in smrti. Asement se pobira na vsaki seji tretjo sredo, v JON Domu, vsako četrto nedeljo v mesecu pa v Baragovem Domu na 6004 St. Clair Ave. ob 11 uri; oziroma po deseti sv. maši.

DRUŠTVO SV. CILIRIA IN METODA
ST. 13 SDZ

Duhovni vodja Rev. Frank Brennan, predsednik Alphonse Sajovic, podpredsednica Angela Dergan, tajnica Matilda Ropret, 19601 Kildar Ave., tel. KE 1-2363; blaginčarka Anna Troha, zapisničarka Vera Troha. Nadzorniki: Frances Globokar in Antonia Carr. Zastopnik za Jugoslav Center: Alphonse Sajovic; za Ohajsko ligo ESKJ: Matilda Ropret. Za pregled rožnih kandidatov: vsi slov zdravniki v Clevelandu in Euclidu. Društvene seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu na domu tajnice ob 7:00 uri zvečer.

DRUŠTVO SV. KRISTINE
ST. 219 KSKJ

Duh. vodja: Rev. A. Bombach; predsednik: Anton Tekavec; podpredsednik: Frank Drobniček; tajnica: Jennie Gustincic, 18800 Abbott Ave., tel. KE 1-8323; blaginčarka Matt Tekavec; zapisničarka: Anna Drobniček; nadzorniki: Terezijski Ptokar, Math Intihar, Helen Troha; zdravniki: dr. A. Skur; zastopnika za KSKJ dan Frank Drobniček in Ana Debeljak. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

DRUŠTVO KRISTUSA-KRALJA
ST. 226 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, predsednik Ulrick Lube, podpredsednica Mary Wolf, tajnica Mary Zupancic, 6124 Glass Ave., tel. EX 1-4767; blaginčarka Jean Grear, 629 E. 102 St., PO 1-0651; blaginčarka bolniške podpore Mary Zupancic; zapisničarka Mary Semen. Poročevalka v Glasilu Mary Zupancic. Nadzorni odbor: Frank Segar, John Zupancic in Ivan Rigler. Zastopnik za klub SND in delniških seji: Ulrick Lube. Vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob čvoh popoldne, staro poslopje SND.

Slovenska ženska zveza

PODRUŽNICA ST. 10 SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE

Duhovni vodja Rev. Matija Jager, predsednica Mary Urbas, podpredsednica Alojzija Cebular, tajnica Mary Camloh, 15926 Holmes Ave., LI 1-6245; blaginčarka Mary Komidar; zapisničarka Tončka Repič; nadzornice: Amalia Novak, Mary Mah, Jennie Kosir; vrtarica Jennie Koren. Seje se vršijo vsaki drugi torek v mesecu ob 7 uri zvečer v Slov. domu na Holmes Ave.

PODRUŽNICA ST. 14 SZZ

Duhovni vodja Rev. A. L. Bombach, predsednica Amalia Legat, podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Mrs. Pauline Cesar, 20973 Arbor Ave., IV 1-5764; blaginčarka Mary Iskra; zapisničarka Antonia Sustar; nadzornice: Frances Globokar, Anna Mihelick, Anna Perko. Zastopnice za Klub društev AJC: Josie Cebuly, Josephine in Blatnik. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v AJC na Reher Ave. ob 7:30 zvečer.

PODRUŽNICA ST. 15 SZZ

Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, predsednica Frances Lindic; podpredsednica Helen Mirtel, tajnica Frances Novak, 3552 E. 80 St., DI 1-3515; blaginčarka Rose Rodič, zapisničarka Mary Filipovic. Nadzornice: Veronica Skufca, Jennie Zupancic in Angela Strazar. Zastopnici za SND Rose Vatovec in Mary Hrovat. Poročevalka: Helen Mirtel. Zastopnici za Ohio Zvezo: Mary Filipovic, Frances Novak. Seje se vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer v SND na 80. cesti.

PODRUŽNICA ST. 25 SZZ

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, preds. Pauline Stampfel, podpredsednica Frances Russ, tajnica in blaginčarka Mary Otonicar, 1110 E. 66, tel. HE 1-6953; zapisničarka Dorothy Strisna, rediteljica Pauline Zigmant. Nadzorni odbor: Angela Virant, Antonia Mihevc in Julia Slogar. Seje se vršijo vsaki drugi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida. Članice sprejemajo v mladinski oddelki takoj ob rojstvu, v odrasli oddelki pa 14 do 55 leta starosti. Asement se pobira v šoli tudi 25. v mesecu

PODRUŽNICA ST. 32 SZZ

Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednica Terezijski Ptokar, podpredsednica Mary Drobniček, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisničarka Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

PODRUŽNICA ST. 41 SZZ

Duhovni vodja Rev. Matija Jager, predsednica Rose Pujzdar, podpredsednica Mary Markel, tajnica Ella S. Arin, 17814 Dillewood Rd., tel. IV 1-6248; blaginčarka M. Debevec, zapisničarka Anna Rebol. Nadzornice: Mary Cerjak, Rose Strumble in Nellie Pintar. Zastopnica za SDD Mary Markel. Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. soba št. 3.

PODRUŽNICA ST. 47 SZZ

Duhovni vodja Msgr. J. J. Oman, predsednica Terezijski Bizjak, podpredsednica Louise Kastelec, tajnica Jennie Pucely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts., O, LU 1-4230; blaginčarka Antonia Dolinar, zapisničarka Helen Tomaric, nadzornice Antonia Brne, Rose Brgoc in Anne Kresevic, zastavonoša Eve Ozholt, zastopnice za S. N. D. in E. 80th St.: Terezijski Bizjak, Antonia Dolinar. Za SND v Maple Heights, Stanley Ave.: Anna Kresevic, Jennie Pucely. Seje se vsaki drugi mesec na četrto nedeljo v mesecu ob 2:00 na 8601 Vineyard Ave.

Slovenska
Dobrodela Zveza

DR. SLOVENEK ST. 1 SDZ

Predsednik C. Vrtovnik, podpredsednik Matt Modic, tajnik Joe G. Zab, 13368 Lake Shore Blvd., tel. MU 1-2703, blaginčarka Frank Pence zapisničarka Frank Kacar. Seje se vsako 2. nedeljo v mesecu ob 9:30 v. v SND na St. Clair Ave.

DRUŠTVO SV. ANE. ST. 4 SDZ

Predsednica Jennie Stanonik, podpredsednica Angela Kofal, tajnica Jennie Suvak, 4208 Bluestone Rd., So. Euclid 21, Ohio; tel. EV 2-5217; blaginčarka Josephine Orazen-Ambrozic, zapisničarka Angela Virant. Nadzornice: Rose L. Erste, Rose Hoffert in Frances Levec. Rediteljica Antonia Mihevc. Mladinski aktivnosti: Angela Kofal. Seje se vršijo vsaki drugo sredo v mesecu. Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENCI
ST. 5 SDZ

Predsednik Thomas Kraich, taj. Matt Debevec, 24151 Yosemite Dr. IV 1-2048; blag. Thomas Kraich, zapisničarka Frank A. Turek. Nadzorni odbor: Louis Debevec, Frank Stefe in Srečko Erzen. Društvo zbora vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj v SND, soba št. 2 (staro poslopje) na St. Clair Ave.

SLOVENSKI DOM, ST. 6 SDZ

Predsednica Melba Lant, podpredsednica Rose U'e, tajnica Alina Vesel